

PROGRAM ROZVOJA OBCE

Šambron

2015-2020

Základné identifikačné údaje	
Názov obce	Šambron
Kraj	Prešovský
Okres	Stará Ľubovňa
Rozloha katastrálneho územia	1295 ha
Starosta obce	Ing. Štefan Petrus
Kontaktné informácie	
E-mail	sambron@slnet.sk
Tel.č.	052/432 31 87-8
Webová stránka obce	www.sambron.sk

Zámer spracovania aktualizácie PRO	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Šambron 2015 - 2020
Forma spracovania	externými spracovateľmi s pomocou externých odborníkov (<i>konzultácie</i>)
Riadenie procesu spracovania	starosta obce externí spracovatelia
Obdobie spracovania	september - november 2015
Financovanie spracovania	náklady na vlastné spracovanie – 27 hodín náklady na získanie informačných podkladov

Úvod

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je základný programový a výkonný dokument, spracovaný za účelom riešenia súčasných závažných ekonomických a sociálnych problémov za efektívneho využitia všetkých zložiek jeho miestneho potenciálu /ekonomického, prírodného i demografického/, ktorý bol robený v súčinnosti s Plánom rozvoja Prešovského samosprávneho kraja a Národného operačného plánu.

Je strednodobým strategickým dokumentom .

Obec je súčasťou Prešovského kraja, ktorý je prioritným regiónom na základe uznesenia vlády SR **č.923/1999** a na základe trvale nepriaznivých ekonomických výsledkov. Sú to predovšetkým:

nízka úroveň hrubého domáceho produktu, ktorý v prepočet na jedného obyvateľa zaostáva za priemerom v SR,
miera nezamestnanosti,
výrazná disproporcía v regióne,
výrazné zaostávanie technickej infraštruktúry.

Poslaním Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce /ďalej len Plán rozvoja/ je navrhnuť systematickú a funkčnú trvalú rozvojovú stratégiu zameranú na realizáciu sociálneho a ekonomického rozvoja obce pri využití vnútorných finančných zdrojov a podporných predvstupových prostriedkov EÚ. Má logickú štruktúru, keď na základe vykonanej analýzy formuluje ciele a stratégiu ďalšieho rozvoja obce.

Plán rozvoja obce pozostáva z nasledujúcich častí:

sociálno-ekonomickej analýzy obce a identifikácie možností rozvoja formou súhrnnej analýzy,
stratégiu rozvoja jej priorít a opatrení potrebných na ich naplnenie,
finančného zabezpečenia,
organizačného zabezpečenia realizácie Plánu rozvoja obce.

Súhrnnou analýzou i strategickou časťou sa prelínajú globálne i špecifické ciele, ktoré sú rozpracované do konkrétnych opatrení.

Prvá analytická časť dokumentu obsahuje popis obce s jej základnými geografickými údajmi a hlavnými socioekonomickými charakteristikami, ktoré charakterizujú dynamiku sociálneho a ekonomického rozvoja obce. Súčasťou je súhrnná analýza rozvojového potenciálu, ktorá v rámci globálnych a špecifických cieľov, ako aj silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození dáva súhrnný pohľad na reálnu situáciu obce a jej rozvojové možnosti.

Druhá hlavná časť dokumentu je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný alebo rozvojový charakter. Stabilizačné ciele a súvisiace opatrenia sú zamerané na riešenie súčasného nepriaznivého až kritického stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k ďalšiemu prehĺbovaniu jestvujúcich problémov s termínom realizácie v rokoch 2005 až 2006. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na aktivizáciu vnútorných potenciálov v obci a na podporu ich dlhodobého rozvoja až do roku 2020.

Finančné zabezpečenie hovorí o zdrojoch financovania, ktoré sú vnútorné /štátne a súkromné/ a zdroje EÚ.

Z analýzy sociálno-ekonomickej situácie obce vyplynuli nasledovné rozhodujúce silné stránky:

výhodná geografická poloha obce v rámci regiónu Stará Ľubovňa a Prešovského kraja,
dobré prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, agroturistiky a vidieckej turistiky,
lesný pôdny fond , rozvoj lesníckej výroby,
priaznivá demografická štruktúra obyvateľstva, vyjadrená v podiele v predproduktívnej a produktívnej zložky, i vo výške prirodzeného prírastku obyvateľstva,
voľné plochy pre rozvoj Lesníckej výroby, výstavba IBV, zóny oddychu, extrémne športy, turistika,
rozvoj poľnohospodárskej výroby,
výborné podmienky pre poľovníctvo a rybárstvo,
susedstvo s Poľskom – pohraničie,
rozvoj malého a stredného podnikania v obci,

kladný prístup predstaviteľov samosprávy, štátnej správy, tretieho sektora k rozvojovým aktivitám v obci.

Určujúcimi slabými stránkami obce sú:

drsné klimatické podmienky,
zvýšenie ochrany životného prostredia pri priemyselných zónach,
nevyhovujúca kvalita cestnej siete obecného i štátneho významu,
nedostatok voľných finančných zdrojov pre rozvoj výroby a jej modernizáciu.

- zaostávanie v rozvoji cestovného ruchu.

V dôsledku závažných slabých stránok a nedostatočného akceleračného vplyvu silných stránok na sociálno-ekonomický rozvoj, obec nie je schopná vlastnými silami riešiť výrazné problémy a pre realizáciu hlavného cieľa i rozvojovej stratégie je potrebná pomoc štátu i EÚ.

Vychádzajúc zo záverov analýzy sociálno-ekonomickej situácie dlhodobým cieľom rozvoja obce je harmonický vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj územia, využitím hospodárskeho, demografického a prírodného potenciálu obce. Hlavným cieľom je zastaviť pokles hospodárskej a sociálnej úrovne obce a postupne zabezpečiť jej rast s cieľom dosiahnuť úroveň ostatných vyspelejších obcí Slovenska .

Plnením hlavného cieľa sa dosiahne rozvoj ekonomického potenciálu a ľudských zdrojov, ktoré sú podmienkou pre zastavenie a postupné znižovanie vysokej miery nezamestnanosti v obci, rekvalifikácia nezamestnaných, doškoloňovacie kurzy a odstránenie existujúcich disparít.

Realizáciou opatrení, ktoré sú rozpracované v strategickej časti materiálu, konkrétnych projektov, ako aj súvisiacich kľúčových aktivít sa zabezpečí najmä :

A: v oblasti ekonomického rastu

zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce,
rozvoj malého stredného podnikania,
zvýšenie konkurencie schopnosti,
zvyšovanie produktívneho potenciálu.

B: v oblasti zamestnanosti

zvýšenie zamestnanosti medziročne o 2 % vytváraním efektívnych pracovných miest v súlade s požiadavkami trhu práce, čím sa dosiahne zníženie nezamestnanosti v obci.

C: v oblasti zlepšenia vybavenosti obce a životného prostredia

dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry na úroveň porovnateľnú s priemerom v SR,
výstavba dopravnej infraštruktúry,
rozvoj sociálnej infraštruktúry a tretieho sektora v súlade s trendmi EÚ,
rozvoj podnikateľského prostredia a súvisiacej infraštruktúry,
rozvoj cestovného ruchu.

D: v oblasti rastu životnej úrovne

zlepšenie dôchodkovej situácie občanov v obci,
zlepšenie kvality života obyvateľov obce,
rozvoj ľudských zdrojov.

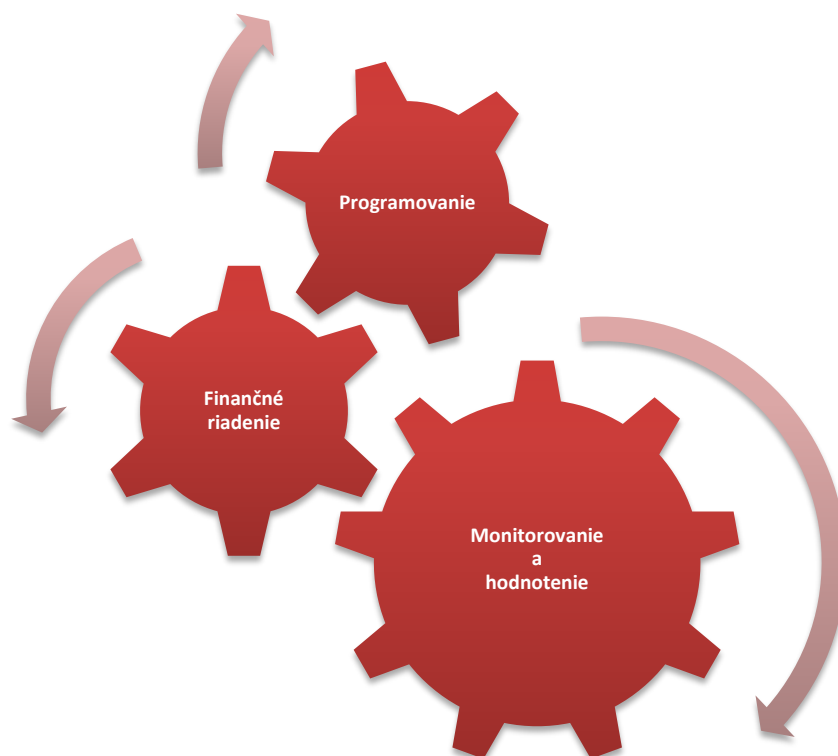
Plán rozvoja obce bol spracovaný na základe poznatkov regionálnych odborníkov a miestnych autorít, ktorí najlepšie poznajú problémy, potreby a rozvojové potenciály obce. Spôsob spracovania umožnil všetkým zainteresovaným partnerom vysokú mieru spoluúčasti na programovej stratégii sociálno-ekonomického rozvoja obce.

Tento plán bude prínosom pre rozvoj odborných kapacít v záujme efektívneho absorbovania domácich prostriedkov ako aj prostriedkov poskytnutých v rámci štrukturálnych fondov EÚ. Na Plán rozvoja obce budú nadväzovať konkrétne projekty, ktorých realizáciou sa dosiahne naplnenie vytýčených cieľov. Výber projektov podľa štatútu bude zabezpečovať regionálny riadiaci a monitorovací výbor v súlade s kritériami a strategickými cieľmi regiónu Východ.

Legislatíva

Program rozvoja obce (PRO) je základný strednodobý programový dokument podpory regionálneho rozvoja pre jednotlivé obce. Je vypracovaný na základe zákona **NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja** v platnom znení. Zákonom **NR SR č. 309/2014 Z.z.** sa mení a dopĺňa tento zákon.

Schéma „životného“ procesu programu rozvoja obce:

1. SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA A IDENTIFIKÁCIA MOŽNOSTI JEJ ROZVOJA

1.1. Popis obce a základné geografické údaje:

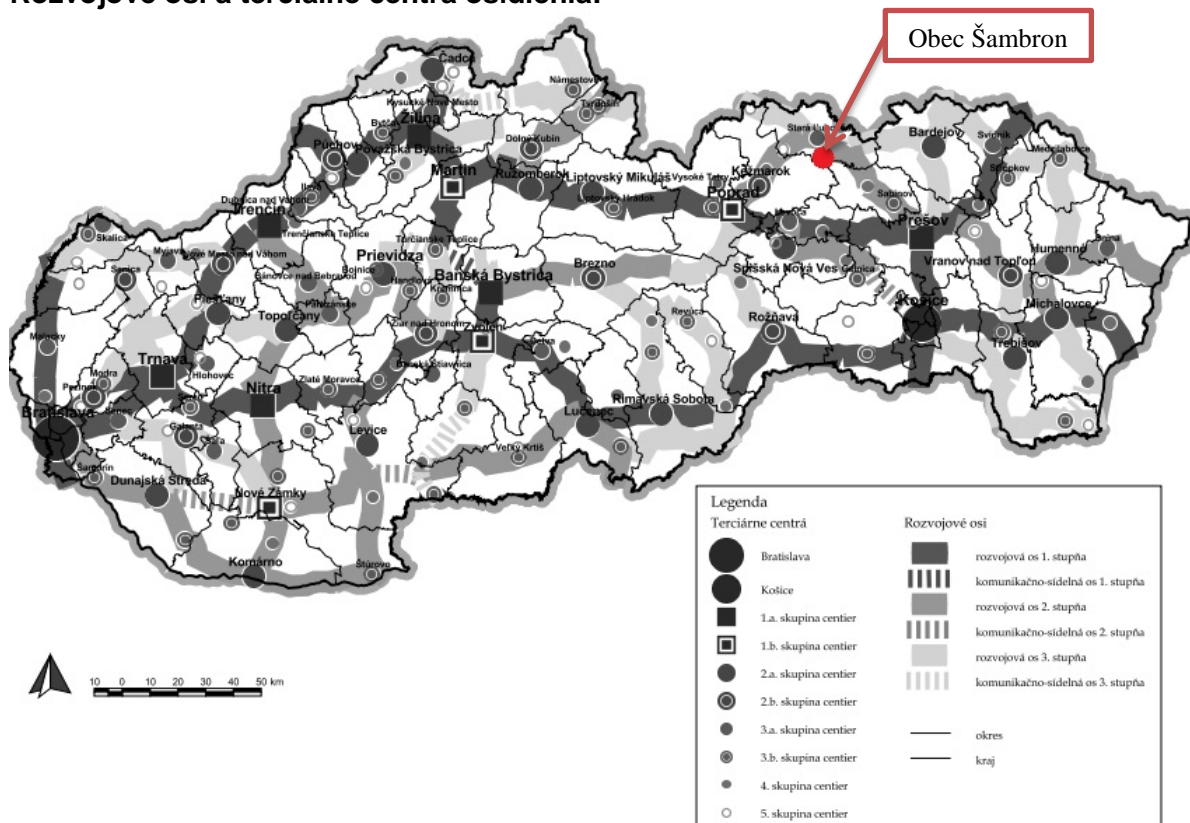
Šarišská obec Šambrón leží v severnej časti Levočských vrchov , v doline potoka Šambronka. Členitý chotár dával jej obyvateľom možnosť okrem roľníctva venovať sa v minulosti aj prácou v lesoch, dobytkárstvom a ovčiarstvom. Na pastierstvo a chov dobytka, oviec tu nadväzovalo spracovanie koží – garbiarstvo a kožušníctvo. S prácou s drevom súviselo zase kolárstvo a stolárstvo.

Obec bola založená v druhej polovici 14. storočia na zákupnom práve a patrila šľachticom z Brezovice. Vyrástla na zalesnenom území v Plávnickej doline , medzi obcami Jakubany, Bajerovce a Plávnicia.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z listiny z roku 1411. Obec sa vyskytuje pod nemeckým názvom Schonbrunn – Pekný prameň.

Obec možno zaradiť v minulosti k stredne veľkým šarišským obciam. Od roku 1922 bola začlenená pod okres Stará Ľubovňa. Koncom 15. alebo prvej polovice 16. storočia tu postavili Pravoslávny chrám. Obec bola totiž vtedy doosídlená rusínskym obyvateľstvom . V roku 1872 bol chrám miestnymi gréckokatolíckymi prebudovaný v neobarokovom a neoklasicistickom slohu. Chrám bol zasvätený Panne Márii ochrankyni.

Rozvojové osi a terciálne centrálne osídlenia:

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá definuje smerovanie rozvoja územia. Táto os je definovaná v strategickom dokumente Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001, s aktualizáciou z roku 2011).

Obec Šambrón leží v blízkosti rozvojovej osi II. stupňa, ktorá prechádza a prepája mestá Poprad - Kežmarok - Stará Ľubovňa – Sabinov - Prešov.

Dôvody obstarania Programu rozvoja obce

Riešenie úlohy vyplýva z potreby vypracovať pre obec Šambron, ktorý má dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Cieľom spracovania Programu rozvoja obce je, získať záväzný dokument pre ďalší rozvoj.

Názov obce: Šambron
Okres: Stará Ľubovňa
Kraj: Prešovský
Výmera k.ú.: 1295 ha
Počet obyvateľov: 410 (údaj podľa sčítania z roku 2011)

Súpis dokumentácií a iných podkladov poskytnutých a získaných v prípravných prácach

Koncepcia územného rozvoja Slovenska
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK
ÚPN VÚC Prešovského kraja
Dejiny osídlenia Šariša

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov		
Názov dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	národná	www.mindop.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2011)	národná	www.build.gov.sk/mvrrsr/
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK	regionálna	www.po-kraj.sk/sk/samosprava/kompetencie-psk/regionalny-rozvoj/phsr-psk-2014-2020/
Územný plán VÚC Prešov	regionálna	www.po-kraj.sk/sk/samosprava/urad/odbor-regionalneho-rozvoja-uzemneho-planu-zivotneho-prostredia
Dejiny osídlenia šariša	regionálna	Náučná literatúra – história. Vydané v roku 1990

Vymedzenie záujmového územia

Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a zamestnanosť.

Katastrálne územie a aj zastavané územie obce Šambron je v dotyku s katastrálnym územím Bajerovce, Jakubany, Plavnica, Ľubovnianske kúpele.

Z hľadiska širšieho územia je obec Šambron začlenený do administratívneho územia okresu Stará Ľubovňa a tým do administratívneho územia Prešovského kraja.

Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie obce je vymedzené jeho katastrálnymi hranicami. Takto vymedzené územie má rozlohu 1295 ha. Podrobne riešené územie je vymedzené hranicami zastavaného územia obce rozšírenými o plochy navrhované na bývanie a technickú vybavenosť.

Riešené funkcie v sídle:

Obytná - prevažne plochy pre individuálnu rodinnú zástavbu, kompozične situované do jestvujúcich záhrad a zastavaného územia.

Vybavenostná – plochy pre základnú a vyššiu občianskú vybavenosť /kultúra, obchod a služby, stravovanie, ubytovanie vo väzbe na šport a rekreáciu.

Výrobná – plochy pre podnikateľské aktivity v rámci priemyselnej a poľnohospodárskej výrobnnej činnosti a výrobných služieb.

Rekreačná funkcia – plochy pre rekreačnú a športovú činnosť s vybavenostnou funkciou.

Lokalita A: Horná obec - hájenka
delimitácia vojenského majetku na obec,
rekonštrukcia hájenky na účely cestovného ruchu,
- hipoturistika, extrémne športy

Lokalita B: Martinec
lyžiarske stredisko s plnou vybavenosťou,

Lokalita C: cintorín
výstavba Domu smútku,

Lokalita D: ZŠ
prestavba na podnikateľské aktivity,

Lokalita E: budova Pošty
rekonštrukcia,
umiestnenie knižnice, klub zdravotne postihnutých ,
Urbárska spoločnosť,

Lokalita F: Obecný úrad – kultúrny dom
rekonštrukcia budovy,
úprava priestorov v strede obce – námestie,

Lokalita G: obecné chalupy
odkúpenie - rekonštrukcia na individuálnu chatovú rekreáciu,

Lokalita H: Vybudovanie turistických a cykloturistických trás

Lokalita I: Šporovo – rekreačno – relaxačná zóna – Horná časť obce - Hájenka
vybudovanie ,
ihriská, lavičky , altánky, parkovacie plochy,
výstavba individuálnej chatovej osady,

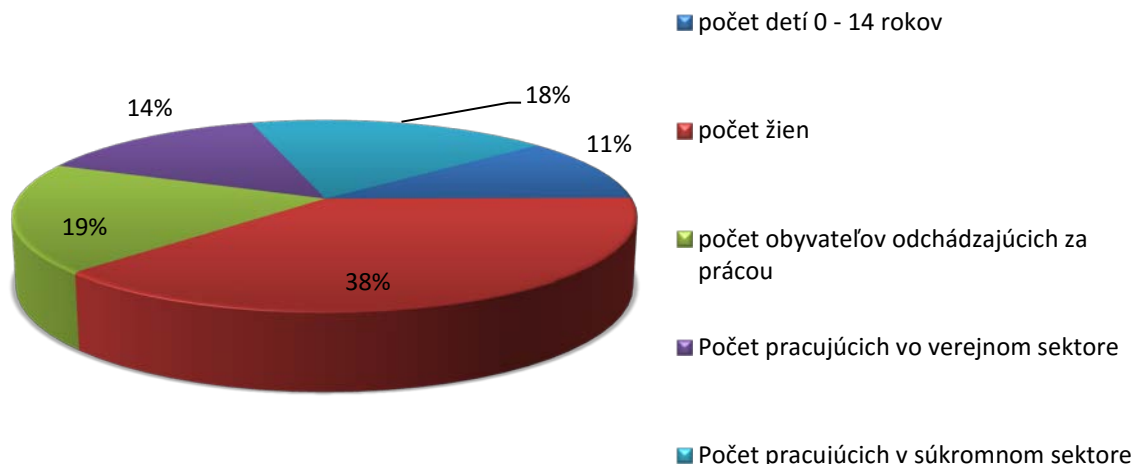
1.2. Obyvateľstvo – miera ekonomickej aktivity

V rámci Prešovského kraja sa územie radí k oblastiam kde má počet obyvateľov stagnujúci charakter.

V obci je rozvoj bytového fondu, malého a stredného podnikania, aktivity v oblasti cestovného ruchu nie sú doposiaľ prínosom rozvoja. Rozhodujúcim faktorom ekonomickej prosperity územia s ohľadom na prírodné atraktivity bude rozvoj malého stredného podnikania, rozvoj služieb, cestovného ruchu a vidieckej turistiky . Tieto aktivity sú podmienené vybudovaním, resp. dobudovaním technickej infraštruktúry a podpore vidieckej rekreácie a turizmu.

V súčasnej dobe žije v obci	417 obyvateľov.
Počet detí od 0 - do 14 rokov.....	66
Počet žien	228
Počet obyvateľov odchádzajúcich za prácou.....	112
Počet pracujúcich vo verejnom sektore	86
Počet pracujúcich v súkromnom sektore	111

Demografické údaje

Pri prognóze ďalšieho vývoja obyvateľstva vzhľadom na polohový faktor obce v urbanizačnej zóne Stará Ľubovňa, ma výhodné podmienky na výstavbu rodinných domov v obci sa predpokladá dlhodobý rast počtu obyvateľstva.

1.3. Dôchodková situácia obyvateľstva :

Hoci priemerná mzda v Národnom hospodárstve má stúpajúci charakter ale dôchodková situácia obyvateľov v prepočte príjmu a nákladov má klesajúci charakter.

1.4. Evidovaní nezamestnaní:

Z vývoja počtu evidovaných nezamestnaných vyplýva, že v celej obci je cca 14 nezamestnaných. Nezamestnanosť je spôsobená poklesom dopytu pracovných síl v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie hospodárskej základne a znižovania počtu voľných pracovných miest.

1.5. Vzdelanostná štruktúra obyvateľov:

Vzdelanostnú úroveň a schopnosť uplatnenia na trhu práce je možné ovplyvniť cielеныmi rekvalifikačnými programami.

1.6. Zdravotné a sociálne služby:

Zdravotnícka starostlivosť pre občanov je poskytovaná formou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotníckej starostlivosti v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v obci Plavnica a v okresnom meste Stará Ľubovňa.

Sociálne služby obec poskytuje vo forme opatrovateľskej služby.

V školskej jedálni je vývarovňa pre starších občanov a poskytuje svoje služby pre podnikateľskú a širokú verejnosť .

1.7. Stavebníctvo a bytová výstavba:

Koncepcia obce vychádza zo snahy dosiahnuť identické a funkčné bohaté prostredie s možnosťou rozšírenia postupnej realizácie výstavby rodinných domov a postupnej realizácie zariadení , občianskej vybavenosti a rekreácie.

V obci sa nachádzajú neobývané domy, ktoré vyhládovo je potrebné využiť na individuálnu rekreáciu.

Transformácia národného hospodárstva na trhovú ekonomiku sa prejavila aj vo financovaní rozvoja bývania a výstavbe rodinných domov v obci.

V intraviláne obce je dostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD - preluk.

Stav bytov k roku 2011:

Počet bytových jednotiek spolu	129
Obývané byty	127
Z toho: rodinných domov	125
Bytových domov.....	0

Vzhľadom na predpoklad vylepšenia finančnej situácie obyvateľov v SR a väčšej podpory štátu pri zabezpečovaní podpory bývania a príspevkom mladým rodinám a novonarodeným deťom je predpoklad nárastu počtu obyvateľov obce , čo obec zaväzuje vyhládovo pripraviť dostatočný počet stavebných pozemkov na výstavbu RD, nebrzdiť rozvoju obce a tým uspokojiť všetky žiadosti. Uvažovaný je celkový nárast počtu obyvateľov cca 100 do roku 2020 t.j. cca 540 obyvateľov.

V obci je vybudovaný grécko-katolícky kostol , Obecný úrad, Kultúrny dom, cintorín , Hasičská zbrojnica, ZŠ a MŠ.

Je nutná kompletná vybavenosť technickou infraštruktúrou a vybavenosťou vôbec.

Základným kompozičným zámerom je posilnenie centrál obce v priestore obecného úradu a nákupného strediska s parkovou úpravou okolitého priestoru. Ďalej sa koncepcia bývania a zástavby vzhľadom na súčasnú uvoľnenú a riedku zástavbu obce zamerala na vytvorenie kompaktnejšej zástavby s rešpektovaním prírodných danosti.

Výškové usporiadanie zástavby sa obmedzuje:

u obytných domov do dvoch nadzemných podlaží so sedlovou strechou,

u objektov výroby a občianskej vybavenosti do 12 m výšky hrebeňa.

Výškovú gradáciu spôsobuje reliéf terénu.

Pri zástavbe novo navrhovaných lokalít IBV dodržať systém so zvýraznením zelene a potlačením systému mestskej radovej zástavby.

Maximálna zastavanosť pozemku objektmi sa určuje na 30 %.

Projektové riešenie jednotlivých prevádzkových areálov treba posudzovať individuálne tak , aby nevznikli nežiaduce dominanty a neboli porušené navrhované prvky ekologickej stability.

Pri novej výstavbe v RD v prielukách sa architektúra v navrhovaných objektoch prispôsobí susednej zástavbe, vo väzbe na pôvodnú architektúru daného regiónu. V navrhovaných obytných okrskoch sa doporučuje zástavba so sedlovou strechou.

Nová výstavba formou izolovaných rodinných domov. Doporučujeme uplatňovať typy rodinných domov vhodné do podhorského prostredia.

Pozdĺž regulovaného potoka navrhuje výsadbu krovinatej i vzrast lej zelene na estetické a kompozičné podporenie funkčného usporiadania obce.

Návrh rešpektuje kultúrne i prírodné hodnoty v obci a zosúladzuje ich funkciu s celkovým riešením.

1.8. Vývoj počtu a štruktúra podnikateľských subjektov:

Na území obce sú podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri z hľadiska zoskupenia právnych foriem najväčšie zastúpenie majú živnostníci v oblasti služieb:

- potraviny
- pohostinstvo - bar
- rozličný tovar
- Elektrooprava
- Účtovné a poradenské služby
- Agrokarpáty

Pracovné príležitosti v obci sú prevažne v miestnych zariadeniach obchodu, služieb , v lesníckej výrobe a podnikateľskom subjekte Agrokarpáty. Trend zvýšenia stavu pracovných príležitostí môže nastať rozvojom existujúcich zariadení.

Ekonomické predpoklady rozvoja obce:

rozvoj lesníckej výroby,
v malom a strednom podnikaní,
obchodu a služieb,
v cestovnom ruchu, agroturistike a vidieckej turistike,

Rozvoj ekonomického predpokladu v obci ovplyvňuje:

a.) tvorbu nových pracovných príležitosti, zastavuje pokles domáceho obyvateľstva , ktoré v dôsledku nedostatku pracovných miest odchádza do iného regiónu , zamestnáva obyvateľstvo v obci,

b.) zárobkovú situáciu obyvateľstva, stimuluje jeho dopyt, vytvára príležitosti pre podnikateľské aktivity, aktivuje rozvoj poľnohospodárskej výroby, remesiel, obchodu a tak zlepšuje hospodárske a sociálne pomery miestneho obyvateľstva,

c.) stimuluje rozvoj technickej infraštruktúry, budovanie vodovodov , kanalizácií, plynofikácie, cestnej siete , telekomunikácie a sociálnej infraštruktúry, /modernizácia a výstavba bytového fondu, kultúrno – osvetových, zdravotníckych zariadení / a zlepšuje starostlivosť o životné prostredie a občiansku vybavenosť,

d.) je zdrojom príjmov obce

e.) má pozitívny priamy a sprostredkovaný vplyv na tvorbu a rast hrubého národného produktu a rozvoja zahraničného cestovného ruchu.

1.9. Analýza poľnohospodárstva a rozvoj vidieka:

Katastrálna výmera obce v ha	1295
Orná pôda	174
Zastavané plochy.....	50
Záhrady.....	60
Trávne porasty	337
Poľnohospodárska pôda celkom.....	571

Poľnohospodárstvom sa obyvatelia živilí od počiatku vzniku obce. Pôdu obhospodaruje v katastrálnom území PD Plavnica. Poľnohospodárska výroba sa orientuje na chov hovädzieho dobytku, ovčiarstvo, pestovanie obilnín.

Klimatické pomery riešeného územia:

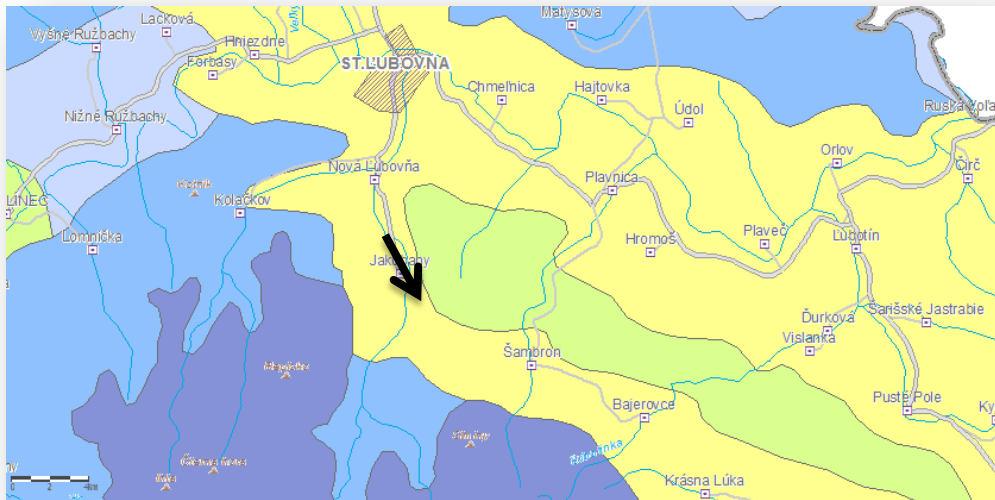
Obec Šambron patrí do mierne teplej, vlhkej, klimatickej oblasti, pričom sa zaraďuje do údolného okrsku. Okolité lesy už patria do mierne chladnej klimatickej oblasti so studenými zimami. Pre obec je charakteristická horská klíma.

Najteplejší mesiac je zväčšia júl a najchladnejší február.

Priemerne januárové teploty sú pomerne nízke pod – 4,8 °C. Priemerná ročná teplota je 5 – 7 °C.

Letné obdobie s priemernými teplotami trvá 84 dní. Najvyššie teploty jún – august sa pohybujú od 32 – 34 °C.

Mapa klimatickogeografických typov:

Zdroj: (mapserver.geology.sk, 2015)

1.9.1. Lesné hospodárstvo:

Lesy plnia dôležitú úlohu pri ochrane a zachovávaní základnej ekologickej rovnováhy, hlavne pokiaľ ide o pôdu, vodné zdroje, klímu, faunu a flóru. Sú významnou súčasťou vidieckeho priestoru a podstatnou mierou ovplyvňujú jeho rozvoj. Hospodárenie v lesoch prispieva k rozvoju pracovných príležitostí na vidieku. Prispôbovanie lesníckeho sektora k novým podmienkam vyžaduje podporu vhodných investícií pre jeho zabezpečenie, konkurencie schopnosti v globálnych podmienkach. Podpora poskytne rozvojové príležitosti tým subjektom, ktoré nie sú schopné kryť náklady spojené so zabezpečovaním verejnoprospešných funkcií, alebo v dôsledku neočakávaných strát spôsobených kalamiťami a inými prírodnými živlami. Podpora združovania vlastníkov malých výmer lesných pozemkov umožní efektívnej a ekologickejši spôsob obhospodarovania.

Katastrálne územie je v prevažnej časti zalesnené, prevládajú ihličnaté lesy resp. zmiešané, s prevládajúcou drevinou smrek.

Urbárska spoločnosť pracuje ako samostatný výkonný orgán, majiteľov pozemkov v katastrálnom území Šantrón.

Odporúčané návrhy:

Zvýšiť konkurencie schopnosť lesného hospodárstva a udržateľnosť prostredia lesov a zlepšiť spracovanie a odbyt lesných produktov.

zvýšiť množstvo zalesnených oblastí,

zvýšiť produktivitu lesov,

maximalizovať ekologickú a rekreačnú úroveň lesov,

1.9.2. Rozvoj vidieka:

Obec Šambron možno charakterizovať ako s kumuláciou nasledovných funkcií – obytná, prírodno-ochranná, priemyselná, poľnohospodárska a turistická.

V obci prevláda vidiecke osídlenie . Vidiecke prostredie patrí medzi územie , ktoré si vyžaduje osobitnú ochranu a starostlivosť , preto že doterajší vývoj životných podmienok viedol k degradácii tejto častí sídelnej štruktúry. Obec a obyvateľstvo, ktoré žije na tomto území predstavuje podstatný potenciál duchovného a hmotného bohatstva spoločnosti, ktorý má zmysel práve v tomto prostredí. Obec je veľmi členitá. Tradičné remeslá sú na ústupe, služby sú dostatočne rozvinuté. Rozvoju obce je potrebné venovať pozornosť vzhľadom k jej polohe a osídleniu. Obec má veľmi dobré, nie plne využitie možností pre rozvoj. Jej veľkou šancou je rozvoj priemyslu, poľnohospodárstva, vidieckej turistiky, agroturistiky, malého a stredného podnikania založenej na miestnych špecifikách, kultúrnom a prírodnom dedičstve . Ich realizáciou sa podmieni možnosť využitia miestnej pracovnej sily. Zvýšenú starostlivosť je potrebné venovať ochrane životného prostredia , pre zachovanie prírodných krás obce, kultúrnych pamiatok a príťažlivosť pre turistov. Pozornosť je potrebné venovať zabráneniu vzniku čiernych skládok, vytváraním organizovaných skládok, ako aj rozvoju , agroturistiky z hľadiska krajinotvornej funkcie obce / hipoturistika, hospodársky dvor – s ukážkou chovu /.

Odporúčané návrhy:

Vzhľad obce je jedným z najvýznamnejších faktorov , ktorý ovplyvňuje dojem turistu a zanecháva príjemný alebo negatívny zážitok. Skrášľovať a udržiavať čistotu verejných priestranstiev. Využiť históriu a kultúrne pamiatky obce na výraznejšie zviditeľnenie územia vo väzbe na Ľubovnianske kúpele, Stará Ľubovňa, Ružbachy, Levoča a Poľsko.

Hipoturistika, jazda na koni , jazda na saniach , jazdecké trasy, trasy na fiakroch a v koči, skijoring, turistické chodníky , horolezectvo, cyklotrasy, náučné chodníky.

Prioritami vidieckeho rozvoja , ktoré zabezpečujú dosiahnutie základných cieľov sú: rozvoj ekonomických aktivít vhodných pre vidiek, ochrana životného prostredia a kultúrneho fondu, zvýšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva.

Ciele:

udržať populáciu na vidieku a zlepšiť demografický vývoj,
zvýšiť úroveň ekonomických a sociálnych príjmov,
vytvárať nové pracovné príležitosti,
rozvíjať kultúru , architektúru , estetika , historické tradície a duchovný život,
všetky činnosti /ekonomické, sociálne, kultúrne, spoločenské, musia mať charakter trvalého rozvoja a musia chrániť a tvoriť ŽP,
ochrániť pôdohospodárstvo a udržanie vidieckeho osídlenia,
vybudovať technickú infraštruktúru tak, aby sa dosiahlo skvalitnenie podmienok bývania a práce na vidieku.

1.10. Analýza stavu životného prostredia:

1.10.1. Vodovodná a kanalizačná sieť

Zásobovanie vodou

Súčasný stav:

Zásobovanie pitnou vodou je riešene obecným vodovodom –samospádom.

Vodovodnú sieť spravuje Podtatranská vodárenská spoločnosť.

Na systém zásobovania pitnou vodou sú napojené nehnuteľností v obci, včítane občianskej vybavenosti a iných odberateľov.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť , ČOV.

Riečna sieť:

Cez obec preteká potok Šambronka, ktorý sa vlieva do rieky Poprad.

Správcom vodného toku je Povodie Popradu a Dunajca.

1.10.2. Odpadové hospodárstvo

Obec zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu 2 x do mesiaca.

Odpadové hospodárstvo riešiť podľa týchto zásad:

asanovať existujúce nelegálne skládky,

výrobné organizácie , ktoré produkujú špecifický odpad musia mať vlastný program

likvidácie výrobného odpadu,

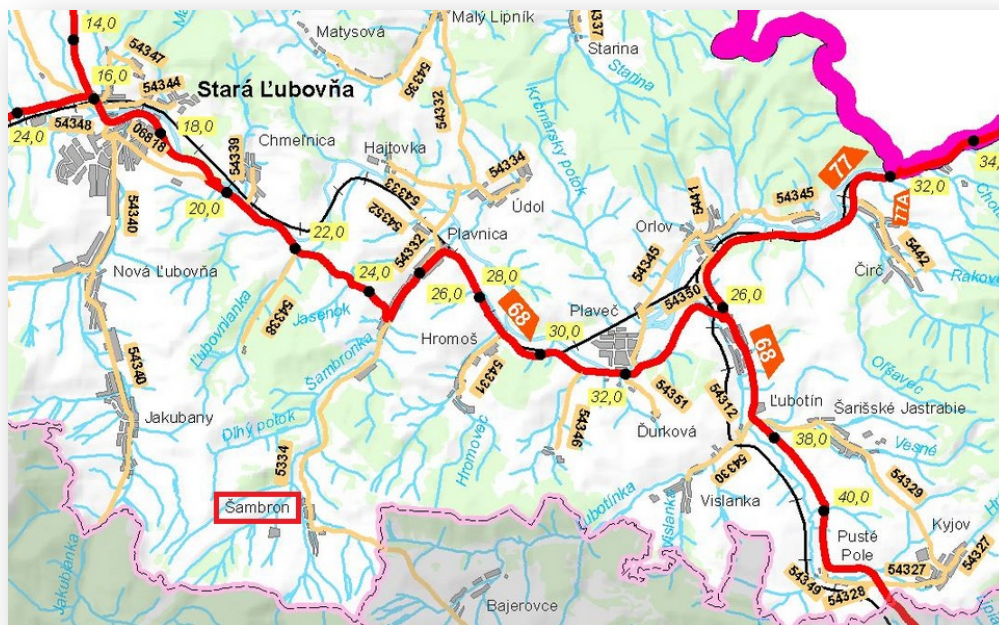
nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku.

V obci je zavedený separovaný zber.

1.11. Vybavenosť obce dopravnými a technickými vybaveniami:

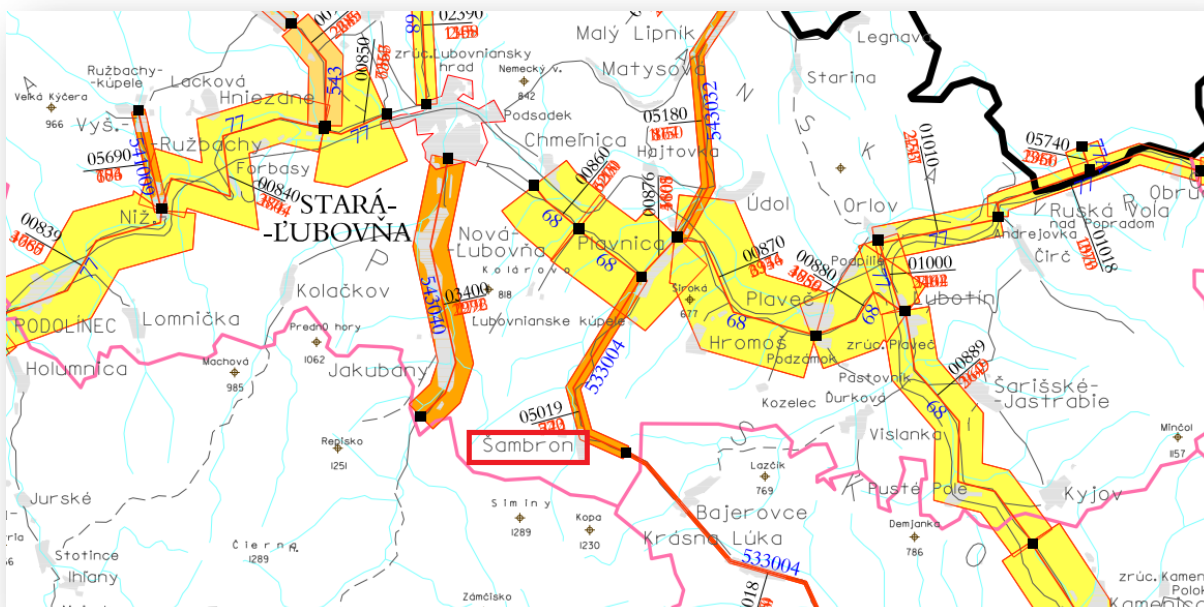
1.11.1. Cestná infraštruktúra

Obec je dopravne prístupnená prostredníctvom cesty Šambron III/5334 , táto sa napája na cestu I/68 Stará Ľubovňa - Prešov.

Miestne komunikácie sa napájajú na hore uvedenú cestu III triedy.
 Najbližšia železničná stanica je v obci Plavnica.

Sčítanie dopravy z roku 2011 (okres Stará Ľubovňa)

ÚSEK	CESTA	SPRÁVCA	OKRES	T	O	M	S	DDP
05019	533004	SK PO SL	Stará Ľubovňa	223	540	9	772	

VYSVETLIVKY:

ÚSEK – číslo sčítacieho úseku
CESTA – číslo cesty
SPRÁVCA – popis správcu
OKRES – popis okresu

ROČNÉ PRIEMERNÉ DENNÉ INTENZITY PROFILOVÉ (sk.voz./24 h) V ČLEENENÍ:

T – nákladné automobily a privesy
O – osobné a dodávkové automobily
M – motocykle
S – súčet všetkých automobilov a privesov
DDP – doporučujeme doplnkový prieskum

Sčítanie dopravy bolo vykonané aj v obci Šambron. Uvedená tabuľka reflektuje dopravné zaťaženie na úseku cesty 05019 Šambron – Stará Ľubovňa.

1.11.2. Energetika

Skutočný stav:

Šambron je zásobovaný elektrickou energiou z VN vedenia napájaného z ES 110/22kV.

Miestna sekundárna sieť:

Rozvody sú v každej ulici v zlom technickom stave a je nutná rekonštrukcia. Vedenie je AIFe 70,50 40 na betónových stĺpoch, ktoré nesú aj verejné osvetlenie výbojkovými svietidlami.

Verejné osvetlenie riešiť v súlade s NN rozvodom – samostatnými osvetľovacími telesami s káblovým rozvodom v zemi.

Energetické siete sú v správe VSE.

Zásobovanie plynom

Riešené územie je zásobované zemným plynom z rozvodu VTL.

1.11.3. Telekomunikačná a informačná infraštruktúra

Pre obec je príslušný MTO Stará Ľubovňa. MTO ja vybavený digitálnou automatickou telefónnou ústredňou – DATU, ktorá je umiestnená v účelovom objekte typu RSU.

Miestna telefónna sieť – MTS nepokrýva celé územie obce. Je prevedená kombinovane t.j. z časti úložným káblom, ale prevážne káblami zavesenými na drevených stĺpoch. Súčasný stav MTS vyhovuje, vyžaduje však rozšírenie.

Obecný rozhlas je potrebné rekonštruovať a dobudovať do navrhovaných lokalít .

2. STRATEGICKÁ VÍZIA

Šambron, pokojná obec na východe Slovenska - ideálnym prostredím pre spokojné bývanie.

2.1. Technická infraštruktúra:

Rozvoj dopravy

Opatrenia:

modernizácia a skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry ,
dbať na ochranné a manipulačné pásma ciest,
rekonštrukcia miestnych komunikácií po dobudovaní kanalizačnej siete ,
výhľadové pamätať na vybavenie ciest propagačným materiálom pre turizmus,
sledovať a vytipovať prednostné požiadavky na údržbu ciest,
vybudovanie chodníkov v obci po zrealizovaní chýbajúcej infraštruktúry, opravy
a spevnenie obecných stok,
výstavba miestnych komunikácií k navrhovaným stavbám,
zabezpečenie trvalo udržovateľnej mobility a zlepšenie životného prostredia v obci,
zvýšenie bezpečnosti dopravy.

Predpokladané prínosy:

vytvorenie pracovných príležitostí pri budovaní infraštruktúry,
zníženie dopravnej nehodovosti a jej dôsledkov,
zníženie miery zdravotných rizík obyvateľov a ich dôsledkov,
zvýšenie podielu v sektore dopravy a prepravy,
zvýšenie mobility obyvateľstva a turistov.

2.2. Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry:

Opatrenia:

zlepšenie vybavenosti technickou infraštruktúrou na úrovni štandardu EÚ a tým
zvýšenie atraktivity územia i pre podnikateľskú sféru a návštevníkov,
vybudovanie kanalizačnej,
zlepšenie kvality podzemných i povrchových vôd a zníženie potenciálneho ohrozenia
vôd,
zníženie rizika povodní a ich možných následkov,
úprava miestneho potoka .

Predpokladané prínosy:

vytvorenie podmienok pre ekonomickú stabilizáciu rozvoja obce,
zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie ,
znižovanie znečistenia podzemných a povrchových vôd,
vytvorenie pracovných príležitostí pri budovaní infraštruktúry,
zníženie potencionálnych následkov povodní.

2.3. Zásobovanie obce energiou a úspora energie:

Opatrenia:

znižovanie spotreby energie a zvyšovanie účinností energie,
posilnenie vedenia a vybudovanie nových TS podľa potreby,
znižovanie strát a zvyšovanie spoľahlivostí sietí,
informovať obyvateľov o úsporách energie,

Predpokladané prínosy:

zlepšenie vybavenosti obce, efektívne využitie investícií pre rozvoj obce,
zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie .

2.4. Rozvoj telekomunikačnej infraštruktúry:

Opatrenia:

zabezpečenie komunikačných potrieb obce / dobudovanie k novo navrhovaným stavbám a estetické rozloženie v obci/,
kvalitná ponuka telekomunikačných, hlasových a dátových služieb pre spojenie vnútroštátne i zahraničné,
zabezpečenie dostupnosti internetu na verejných staniciach s kvalitným pripojením,
zavedenie moderných informačných technológií.

Predpokladané prínosy:

zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie, investorov, vyššia účinnosť propagácie a reklamy,
rozvoj obchodovania, vytvorenie nových pracovných príležitostí,
zapojenie podnikateľského, neziskového sektoru a občanov do riešenia obce,
zlepšenie vybavenosti obce.

3. CESTOVNÝ RUCH, KULTÚRA , ŠPORT A VONKAJŠIE VZŤAHY

Strategické ciele:

Vybudovať a rozvinúť odvetvie cestovného ruchu v štruktúre regionálneho hospodárstva so zameraním na zvyšovanie konkurencie schopností, sociálno-ekonomických príležitostí, rastu životnej úrovne a dosiahnutie kompatibility systému cestovného ruchu s krajinami EÚ. Vytvoriť podmienky pre rast kvalifikácie ľudských zdrojov v cestovnom ruchu s dôrazom na kvalitu služieb a budovanie imidžu obce. Vybudovať a rozvíjať infraštruktúru cestovného ruchu s potrebami obce v súlade s regiónom so zameraním na kvalitatívny a kvantitatívny rozvoj zariadení cestovného ruchu a ich základných a doplnkových služieb.

Obec svojou polohou a neporušenou panenskou prírodou sa zaraďuje medzi najmalebnejšie kúty regiónu. Tu je potrebné spomenúť skutočnosť , že do značnej

miery na samotný rozvoj obce má vplyv blízkosť Ľubovnianskych kúpeľov najmä pokiaľ ide o turistický a cestovný ruch.

Táto oblasť je bohatá na lesné plody a na svoje si prídu hlavne hubári a milovníci krásnej prírody. Je tu možnosť aj rybárčenia a poľovačiek.

V hornej časti obce - hájenka sú vytvorené podmienky pre rozvoj hipoturistiky, agroturistiky, extrémnych športov a individuálnej chatovej rekreácie.

Taktiež veľmi dobré podmienky predurčujú vybudovanie lyžiarskeho strediska s plnou vybavenosťou v lokalite Martinec.

 Vybudovanie cykloturistických trás a ich napojenie už na jestvujúce trasy.

Toryská magistrála – Šarišská magistrála:

Poľsko – Mníšek nad Popradom – Sulín – Malý Lipník – Orlov – Plaveč – Plavnica – Šambron – Ľubovnianske kúpele - Stará Ľubovňa – Hniezdne – Forbasy /napojenie sa na Šarišskú magistrálu/ - Pohorie Branisko - Prešov,

Turistické chodníky:

Poľsko – Malý Lipník - Sulín - Mníšek nad Popradom – Jarabina – Litmanová – Kamienka – Lacková – Vyšné Ružbachy – Hniezdne – Stará Ľubovňa – Plavnica – Šambron – Bajerovce – Krásna lúka – Lipany - Dubovica.

 Šambron – vrch Patria – Levoča – Spišské Podhradie – Spišský hrad – Bijacovce – Veľký Slavkov - Lipany – Krásna lúka – Bajerovce – Šambron.

Výhľadovým miestom v obci je vrch Patria /1280 m n. m./, s pohľadom na okolité obce a meandre rieky Poprad. Ďalšie turistické trasy vedú k blízkym centráram cestovného ruchu.

V katastri obce usadenie informačných tabúľ s vyznačením trás, zón oddychu, športového areálu, kultúrno-informačného centra, reštauračných zariadení, kultúrnych pamiatok a mapou regiónu.

Udržiavanie a rozvoj kultúrnych akcií v obci pre občanov, ale aj turistov.

 Neobývané chalupy – odkúpiť, rekonštruovať a ponúkať na individuálnu chatovú rekreáciu.

 Súčasnú vedu obce pripravuje koncepciu rozvoja obce v medzinárodných vzťahov. Spolupráca a vzájomná výmena skúseností v oblasti samosprávy, cestovného ruchu, kultúry a športu s Poľskom v rámci projektu Interek cezhraničná spolupráca.

Opis produktu

Riešené územie obce svojou prírodnou scenériou, historickým potenciálom a daným stupňom úrovne turistickej infraštruktúry vytvára podmienky pre podstatne dynamickejší rozvoj cestovného ruchu.

Pri navrhovaní produktov cestovného ruchu uplatňovaných v riešenom území, je potrebné vychádzať predovšetkým z jeho geomorfologického charakteru, z klimatických podmienok a z jeho daností.

Vychádzajúc z ÚPN-VÚC Prešovského kraja, aktivity cestovného ruchu z hľadiska koncepcného sú zamerané predovšetkým na:

- *Rekreačný pobyt v prírode*

- v podhorskom prostredí so zameraním na zimné športy (lyžovanie) a horskú turistiku,

- *Poznávací turizmus*

- spoznávanie prírodných krás a atraktivít a kultúrneho dedičstva,

- *Vidiecky turizmus*

Riešené územie má predpoklady pre všetky uvedené možnosti využívania svojho územia.

Z hľadiska efektívnej propagácie riešeného územia navrhujeme celé územie spojiť do výsledného produktu pod spoločným názvom: Šambron

Je potrebné sa zamerať na zvyšovanie príťažlivosti riešeného územia prostredníctvom kvalitných tradičných i netradičných ponúk, ktoré vychádzajú z podmienok a tradícií riešeného územia. Je možné rozvíjať rodinné dovolenky, ekologické dovolenky, zimné dovolenky, zamerané predovšetkým na agroturistiku, hipoturistiku, skijoring, bežecké lyžovanie a na lyžiarsku turistiku.

Veľmi významnú úlohu v rozvoji cestovného ruchu zohráva estetické prostredie. Preto estetizácia obce (autobusové prístrešky, vykášanie voľných priestranstiev (napr. pri turistických informačných zariadeniach), okolia verejných budov, okolia miestnych komunikácií a pod. musí byť súčasťou rozvojového programu obce pre cestovný ruch. Podobne je tomu aj s informovaním turistu a navádzaním do jednotlivých častí obce, či k pozoruhodnostiam, alebo k dôležitým turistickým lokalitám (strediská agroturistiky, rybníky, informácie, významná historická zaujímavosť a pod.) a významným miestam (obecný úrad, kostol, škôlka a pod.). Preto je potrebné vytvoriť jednotný informačný systém, ktorý bude zahrňovať

- systém označenia jednotlivých častí obce, resp. dôležitých častí obce,
- systém označenia dôležitých verejných budov (obecný úrad, kostol, zručaniny hradu, materská škola a pod.), ubytovacích, reštauračných a pohostinských zariadení,
- systém označenia existujúcich zaujímavostí.

Turistické produkty ako dôležitý marketingový nástroj je možné úspešne vytvárať na základe existencie základných atribútov, predovšetkým je to dobrá technická a turistická infraštruktúra, spoľahlivý turistický informačný systém, koncepcia rozvoja CR v obci, akčný plán rozvoja cestovného ruchu v obci.

Nasledujúca časť kapitoly je zameraná na zhodnotenie, návrh a doporučenia produktov realizovateľných v riešenom území s využitím v letnom a zimnom období a s celoročným využitím.

Riešené územie je územím vhodným pre celoročné využitie v cestovnom ruchu. Jeho ponuka pre dlhšie, ale i pre kratšie pobyty nie je dostatočná. Preto je nevyhnutné zvýšiť kvalitu, zaujímavosť i pestrosť turistickej ponuky, pritom je potrebné vychádzať z danosti územia. V ďalšej časti kapitoly navrhujeme niekoľko produktov, ktoré využívajú danosti riešeného územia. Z nich by si mala obec vybrať 4 až 5 ako prioritné a ďalšie vytvárať ako doplňujúce, podporujúce prioritné produkty.

Jednotlivé produkty navrhujeme v ďalšej časti tejto kapitoly rozdeliť podľa využiteľnosti na produkty

- celoročného charakteru,
- pre zimné obdobie,
- pre letné obdobie.

Celoročné aktivity, flexibilita

a) Vidiecka rekreácia

- dovolenka a rekreácia na horskom vidieku, vidiecka turistika - celoročný produkt v spojení s viacerými formami turistiky.

Táto forma trávenia dovolenky a voľného času je čoraz viac vyhľadávanejšou domácimi i zahraničnými turistami, najmä ľuďmi z rušného a znečisteného mestského prostredia. Túto formu rekreácie obľubujú predovšetkým rodiny s deťmi, preto zariadenia tohto typu odporúčujeme vybavovať nenáročnými zariadeniami pre aktivity detí, skvalitňovať podmienky pre aktívny pobyt rodín v riešenom území, skrášľovať životné prostredie obce a pod.

Samotný pobyt na vidieku je pre určité cieľové skupiny turistov žiadaným a veľmi obľúbeným. Vidiek im ponúka iný pohľad na život, poskytuje im možnosť prežiť mnoho zážitkov, stáva sa pre nich zdrojom nielen oddychu a rekreácie, ale veľakrát aj zdrojom inšpirácie. Aj preto má vidiecka turistika značné predpoklady stať sa jedným z najdôležitejších rozvojových prvkov obcí.

Riešené územie má pre túto funkciu vhodné predpoklady, predovšetkým sa jedná

- o využitie staršieho a opusteného domového a bytového fondu na chalupárstvo , ale aj výstavby nových rekreačných chát,
- o využitie rozsiahlych lokalít individuálnych chát na katastrálnom území vidieckych sídiel formou prenájmu alebo poskytovania lôžok,
- o možnosť ubytovania návštevníkov v rodinných domoch.

Odporúčania, návrhy:

Vzhľad obce je jedným z najvýznamnejších faktorov, ktorý ovplyvňuje dojem turistu a zanecháva príjemný alebo negatívny zážitok. Upravené záhrady, udržiavané fasády objektov s ich okolím vyvolávajú u turistu už pri prvom kontakte s obcou príjemný pocit, ktorý môže mať kladný vplyv na jeho dĺžku pobytu, frekvenciu pobytov v obci či odporúčenia známym. Toto je veľmi účinná reklama. Preto sa odporúča:

- skrášľovať a udržiavať čistotu verejných priestranstiev,
- zo strany obce vytvoriť motivačné podmienky pre skrášľovanie súkromných zariadení a priestranstiev (súťaž s vyhodnotením a ocenením o najkrajšiu predzáhradku, o najkrajší balkón a pod.),
- na vybraných miestach v hlavných turistických častiach vytvoriť jednoduché komplexy pre detské hry a aktivity.

b) Rehabilitácia, regenerácia - preventívno-liečebné pobyty

V súčasnosti sa zintenzívňuje preventívna starostlivosť o zdravie organizovaním preventívno-liečebných pobytov v lokalitách vhodných pre takéto pobyty. To znamená, v lokalitách s vhodným ekologickým prostredím, s potrebnou infraštruktúrou, s primeranou ponukou služieb. Za predpokladu zabezpečenia týchto podmienok, obec má predpoklady pre rozvoj tejto ponuky. Aj z pohľadu zdravotníckych poisťovní je prevencia vítaná a finančne zabezpečovaná. Preventívne

a liečebné pobyty sa zameriavajú predovšetkým na detského pacienta.

c) História obce – kultúrne dedičstvo

Tento produkt môže byť pri dobrom marketingu veľmi významným rozvojovým prvkom cestovného ruchu v riešenom území.

Z pohľadu turistu poznávanie histórie patrí k najvyhľadávanejším zaujímavostiam vôbec. Ukážky historických pamiatok zatriktívňujú každé územie.

Navrhujeme

- využiť históriu obce na výraznejšie zviditeľnenie, spropagovanie a zatriktívnenie riešeného územia,
- na základe zmapovania, sprístupnenia a označenia existujúcich dôkazov histórie obce, vytvoriť špecifický produkt s prezentáciou historickej činnosti,
- zároveň vytvoriť špeciálne trasy pre peších turistov, cykloturistov a mototuristov (s ich vyznačením), ktoré by návštevníka viedli a informovali histórii obce a okolia,
- dokumentáciu, predmety, poprípade zariadenia menších rozmerov doporučujeme sústrediť na jedno miesto v interiéri, poprípade aj v exteriéri. Vhodnou sa javí informačné centrum v obci.

Odporúčania, návrhy:

- vo vyššie spomínanej budove informačného centra vytvoriť podmienky pre prezentáciu histórie obce, a to v interiéri, prípadne v exteriéri, zriadiť predaj upomienkových predmetov, informačných materiálov a pod. (riešiť samostatným projektom),
- vytvoriť a osadiť systém označenia historicky zaujímavých prvkov histórie obce (informačné panely) - s následným vytvorením informačnej brožúry s mapkou; vytvoriť náučnú trasu zameranú na históriu obce a okolia pre peších turistov, cykloturistov a mototuristov; spracovať samostatný projekt a odborne vyznačiť buď ako miestne značkované trasy alebo ako náučné značkované trasy; v záujmovom území sú tieto historické prvky vhodné na turistické a náučné využitie:

d) Hipoturistika (kone)

Jazda na koni, jazda na saniach a povoze ťahaných konským záprahom by mala byť nielen atrakciou, ale aj súčasťou poznávania obce, jej zaujímavostí. Hipoturistika je obľúbenou a značne sa rozvíjajúcou formou turistiky na Slovensku. Využívanie tohto produktu v zime odporúčame so zákazom pre jazdu na koni po upravovaných lyžiarskych turistických a bežeckých trasách. .

e) Rybacie špeciality

Vodné toky a rybníky v okolí obce dávajú možnosť rabarstva širokému okoliu ba aj zahraničiu.

Zrealizovaním zámeru výstavby zariadenia pre prípravu rybacích (pstruhových) špecialít pri vybudovanom rybníku môže značne ovplyvniť rozvoj turistiky v obci .

f) Poznávanie regiónu, zábava a náhradný program

Cieľom je obohatiť ponuku pre dovolenkujúcich hostí o zábavu a vyplnenie voľného času, aj počas nepriaznivého počasia a súčasne upozorniť na zaujímavosti, možnosti a prednosti riešeného územia v spojení s blízkym okolím. Odporúča sa,

aby boli v dovolenkových centrách ponúkané poznávacie a náučné prehliadky a vychádzky s odborným sprievodcom. Takýmto odborným spôsobom sa dovolenkujúci hostia oboznámia s územím (história, príroda, tradície, lesníctvo, geológia, atraktivity, život na vidieku, vyspelosť ľudí žijúcich a tvoriacich na tomto území) a rozšíria sa ich poznatky k rôznym témam. Ponuky k tematickým sprevádzaným prehliadkam by mali byť koordinované a spoločne organizované so susednými obcami.

- Ako veľmi potrebné sa javí doplnenie ponúk o možnosti
- večernej zábavy,
 - premietanie diapozitívov s prednáškou o obci, o faune a flóre, a kultúrnych pamiatkach, a to aj v jazyku najviac navštevujúcich zahraničných hostí,
 - premietanie náučných videofilmov (fauna a flóra, história mikroregiónu a pod.), videofilmov letnej, resp. zimnej ponuky s cieľom prípadného budúceho letného pobytu,
 - prístup k internetu a ďalšie podobné činnosti.

Zimné obdobie

Hlavnými aktivitami zimnej ponuky v riešenom území sú turistické a rekreačné využitie v zimnom období je v riešenom území nedostatočne kvantitatívne a kvalitatívne rozvinutá. Podmienky, ktoré sú v riešenom území k dispozícii, je potrebné v krátkom čase primerane zhodnotiť a využiť pre zdynamizovanie cestovného ruchu. Pri ich rozvoji je potrebné rátať s ich možným celoročným využívaním.

Návrh produktov, podporujúcich rozvoj cestovného ruchu v zimnom období v riešenom území:

a) Lyžiarska turistika - putovanie zasneženou krajinou- hipoturistika

Putovanie na bežkách po zasneženej krajine a jej spoznávanie, si získava čoraz viac prívržencov. Lyžiarska turistika pozná viaceré formy, napríklad vychádzky na bežkách v blízkom okolí pobytu (strojovo upravené trate), jedno alebo viacdňové náročnejšie výlety na lyžiach po neupravených trasách (spravidla po značených chodníkoch pre pešiu turistiku alebo cykloturistiku) alebo hviezdicové putovanie na lyžiach.

b) Verejné športové súťaže- hipoturistika

- slalom, beh na lyžiach, diaľkový pochod pre deti, dospelých, pre rodiny
Súťaže plnia funkciu nielen porovnávania sa, ale aj sociálnu funkciu, funkciu zábavy

c) Karneval na lyžiach- hipoturistika

Formou zábavy s prvkami súťaživosti vytvorí u turistov prostredie pre prežitie príjemných zážitkov.

Turisti preoblečení za masku jazdia na miernom svahu a "jury" hodnotí masky podľa viacerých kritérií, napr. námet, vzhľad, vtipnosť, umelecký dojem počas jazdy apod. Zvláštne čaro má karneval pri umelom osvetlení, alebo pri skijoringu.

d) Adrenalinové športové aktivity

Vytvoriť ponuku pre fyzicky i psychicky náročné aktivity s komplexným zabezpečením podmienok pre ich uskutočnenie – hipoturistika.

Letné obdobie

V súčasnej ponuke sú v letnom období k dispozícii dobré predpoklady pre:

- pešiu turistiku,
 - čiastočne cykloturistiku,
 - jazdu na koni (povoze),
- a to tak pre samostatné produkty, ako aj na ich kombináciu v ponuke.
- podmienky pre možnosť spoznávať históriu riešeného územia,
 - podmienky pre jazdu na koni (povoze ťahanom koňmi),
 - podmienky pre ďalšie voľnočasové aktivity, napr. minigolf, vzdelávacie akcie, pestovanie záľub, detské ihrisko.

V ďalšej časti tejto kapitoly uvádzame návrh niekoľkých typov produktov, ktoré je možné v riešenom území uplatniť. Uvádzané produkty vychádzajú z daností a podmienok v riešenom území, pričom sa poukazuje na možnosti rozvíjania, rozšírenia ponuky a jej význam, na obohatenie územia o potrebné vybavenie pre pokrytie potrieb turistov.

a) Dovolenky pre rodiny

Predpokladom pre rodinné dovolenky, tzn. pre rodiny prevažne s malými alebo školopovinnými deťmi sú vhodné zariadenia prispôbolené deťom. K nim patria dovolenkové ubytovacie zariadenia pre rodiny, v riešenom území sú vhodné najmä dovolenkové (rekreačné) domy a penzión. V obci je zatiaľ iba sporadicky využívané ubytovanie na súkromí v existujúcom obývanom domovom fonde. Dôležitú úlohu pri tomto druhu dovolenky zohrávajú zariadenia pre voľné chvíle a ihriská pre deti. V riešenom území môžu byť veľmi atraktívne zariadenia, agroturistika, hospodársky dvor a ihriská vo voľnej prírode, pieskoviská, vo väčších zariadeniach zriadené herne so zodpovedajúcim vybavením a miestnosť s televízorom pre deti s programovou ponukou aj v ich rodnom jazyku (navrhujeme poľský, maďarský, nemecký, anglický). V ubytovacích zariadeniach typu hotel, penzión a u ostatných prenajímateľov ubytovacích zariadení by malo byť dostatočné množstvo hier pre deti, v stravovacích zariadeniach majú byť v ponuke detské jedlá uvedené v jedálnom lístku, detský jedálenský kútik s detským nábytkom.

b) Zelená pre zdravie

Dovolenkové pobyty pre klientov všetkých vekových kategórii, ktorých cieľom je upevnenie zdravia, podľa možností pod dohľadom odborného lekára s usmernením k pravidelnej starostlivosti o zdravie a k správnym stravovacím návykom. Dôležitým prvkom je pohyb na čerstvom vzduchu v estetickom a prírodnom prostredí. Riešené územie má veľmi dobré predpoklady pre takéto pobyty.

c) Na bicykli za spoznávaním a zdravím

Produkt je zameraný na kombináciu poznávania s rekreačným využívaním bicykla. Pre jeho uplatňovanie v ponuke je potrebné rozšíriť sieť značkových cyklotrás ako je uvedené v odporúčaniach v kap. infraštruktúra, označiť zaujímavosti riešeného územia ležiace na trasách, vydať lokálnu mapku resp. zabezpečiť

zakomponovanie cyklotrás do cykloturistickej mapy, vytvoriť návrhy cyklotúr s východiskom z riešeného územia a vydať vo forme brožúry a iné.

d) Pestovanie záľub

Dnešný turista sa oveľa viac ako v minulosti snaží využiť voľný čas aj na vzdelávanie. Veľmi obľúbené sú krátkodobé kurzy jazykov, fotografovania, maľovania, ručných prác. Rovnako rastie obľuba cestovania na miesta späté s hobby. Ako vhodnú aktivitu tohto charakteru odporúčujeme napríklad usporadúvanie 5 až 6 denných kurzov maľovania krajín pre začínajúcich maliarov alebo amatérov, kurzy práce s drevom (vyrezávanie drobných úžitkových predmetov), kurz tkania kobercov, jazykové kurzy a pod. Pre účastníkov musí byť zabezpečené ubytovanie, stravovanie, možnosti rekreačných a športových aktivít, regenerácia, doplnkový poznávací program.

e) Animačné programy

Tento produkt je vysoko variabilný a maximálne sa prispôsobuje požiadavkám zákazníka. Podľa jeho želaní sa mu pripraví návrh programu, ktorý sa následne pripomienkuje, upravuje a odsúhlasuje. Tieto programy tvoria vhodný doplnok k pobytom vybraných cieľových skupín. Umožňujú aktívne trávenie voľného času a vytvárajú priestor pre dosiahnutie zážitkov. Základnú ponuku tvoria detské animačné programy, animačné programy spojené s návštevou regionálnych atrakcií, kultúrne a zábavné programy. V rámci programov je možné zabezpečiť sprievodcovské služby.

f) Organizovanie fakultatívnych výletov

Umožňuje dosiahnutie rovnakého efektu ako pri animačných programoch. Podľa požiadaviek zákazníka sa zabezpečujú výlety do okolia. Bežnú ponuku tvoria výlety do zaujímavých častí s využitím náučných chodníkov, historických miest a lokalít, kúpeľov, návštevy jaskýň a pod.

Návrh rozvoja:

- podpora nových foriem vidieckej turistiky /hipoturistika – jazda na koni, povoze ťahanom koňmi/,
- vybudovanie nových nenáročných rekreačno-športových zariadení pre vyžitie návštevníkov /hlavne pri ubytovacích zariadeniach/,
- vybudovanie jazdeckého areálu,
- dobudovanie turistickej športovej infraštruktúry,
- dobudovanie informačného systému v jednotlivých častiach.

Spokojnosť návštevníka - dovolenkára je priamo úmerná kvalite, kvantite a pestrosti ponúkaných možností poznávania, rekreácie, zábavy, ubytovania, stravovania i ochoty a srdečnosti ľudí poskytujúcich rôzne služby. Infraštruktúra rekreácie je jednou zo základných súčastí súkolia cestovného ruchu. Jej rôznorodosť, zaujímavosť a kvalita v značnej miere ovplyvňuje rozvoj cestovného ruchu. Existujúca infraštruktúra rekreácie a športu využiteľná pre návštevníkov

riešeného územia nezodpovedá potrebám dostatočného uspokojovania ich potrieb i záujmu. Avšak z hľadiska možností, ktoré riešené územie má, je pre vytvorenie, rozšírenie primeranej infraštruktúry pre tieto aktivity dostatočný priestor.

Teda ak chceme dosiahnuť zvýšenie návštevnosti a primeranú dĺžku pobytu návštevníka - dovolenkára v riešenom území, nevyhnutným opatrením je rozšírenie, skvalitnenie a pestrosť ponuky pre rekreáciu a šport, ktorá je prepojená s turistickou infraštruktúrou a supraštruktúrou. Nevyhnutnosťou je, aby plánovanie infraštruktúry rekreácie a športu bolo systémové, prispôsobené podmienkam daného územia, odborné spracované a aby následná jej realizácia bola uskutočnená odbornými organizáciami.

Súčasnú infraštruktúru rekreácie a športu na území obce z hľadiska zámerov v rozvoji cestovného ruchu a z hľadiska možnosti a danosti riešeného územia môžeme charakterizovať ako nedostatočne kvantitatívne a kvalitatívne rozvinutú, nezodpovedajúcu potrebám a požiadavkam súčasného návštevníka, resp. dovolenkára.

Škola jazdenia:

jazda na koni pre náročných a pokročilých,
jazda na koni pre začiatočníkov.

Vybudovanie jazdeckého areálu:

oplotenie,
drevená rozhodcovská veža,
drevená tribúna,
parkúrové prekážky,
zábavný park pre deti – oddychová zóna.

Hospodársky dvor s ukážkou chovu hospodárskych zvierat.

Vybudovanie športového areálu:

- minikemp, penzión, informačná kancelária, sociálne zariadenie , občerstvenie,
tenisové kurty, minifutbalové ihrisko, volejbalové, klzisko,

V strede obce vybudovanie zóny oddychu

- výsadba okrasnej zelene a drevín,
vybudovanie oddychových lavičiek a altánkov,
vybudovanie sociálneho zariadenia.

Regulatívy

Pri riešení jednotlivých aktivít v obci je potrebné rešpektovať tieto regulatívy:

1) Všetky druhy ochranných pásiem (od VN el. vedenia, transformačných staníc, PHO vodných zdrojov, zdrojov minerálnych vôd, rozvodov plynu, regulačných staníc plynu, ČOV, lesa, dopravných zariadení) v zmysle platných zákonov, vyhlášok a noriem SR.

2) V oblasti funkčného členenia a priestorového usporiadania:

- dodržať funkčnú hierarchiu
- využiť kvalitné prírodné prostredie a exist. stavebný fond pre rozvoj vidieckého

turizmu, chalupárstva
(agroturistika a hipoturistika)

3) V oblasti ochrany prírody:

- nepripustiť nadlimitné zaťaženie jednotlivých rekreačných priestorov,
- dodržať ekostabilizačné opatrenia,
- nové rekreačné zariadenia navrhovať predovšetkým v zastavaných častiach územia a na odsúhlasených plochách,
- prednostne dobudovať technickú infraštruktúru, predovšetkým kanalizačný systém s ekologicky nezávadným čistením odpadových vôd,
- vykurovanie objektov riešiť nezávadným spôsobom,
- chrániť brehové porasty,
- pri výstavbe nepripustiť nadmerné zásahy do terénu a maximálne chrániť vzrastlú i nízku zeleň,

Niektoré zámery a činnosti v riešenom území (výstavba športových, rekreačných a turistických ubytovacích zariadení vrátane kempingov a iných objektov, lyžiarske trate, bežecké trate, tématické parky, rybníky, ČOV a kanalizačné siete a iné) podliehajú posúdeniu ich vplyvu na životné prostredie (v zmysle zákona č. 391/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie).

Príslušný povoľovací orgán : Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo poľnohospodárstva SR (zariadenia vodného hospodárstva).

4) Regulačné prvky priestorového a architektonického riešenia:

Architektonické riešenie objektov:

- dodržať mierku
- penzióny, objekty občianskej a rekreačnej vybavenosti,
- maximálne dve nadzemné podlažia a využiteľné podkrovie,
- strechy sedlové, valbové, manzardové so sklonom 30° až 45°, s dôrazom na použitý materiál a farebnosť striech,
- materiálovo prispôbiť navrhované objekty prírodnému prostrediu (prírodné materiály),
- chatky a rekreačné domčeky: maximálne jedno nadzemné podlažie s obytným podkrovím,
- v navrhovaných areáloch územie doplniť vysokou zeleňou, sadovými úpravami, drobnou architektúrou, oplotením, ich architektonický výraz a použitý materiál nutne zosúladiť s hlavným objektom,
- pri výbere rastlinného materiálu je nutné zohľadniť požiadavky pôdne, klimatické, expozičné a zásadne použiť druhy typické pre túto oblasť,
- na oplotenie používať predovšetkým živé ploty.

3.1. Vybudovanie systému verejnoprávnych partnerstiev v oblasti cestovného ruchu na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni.

Opatrenia:

vybudovanie inštitucionálnej siete na podporu rozvoja domáceho a zahraničného cestovného ruchu,

vytvorenie inštitucionálneho rámca pre vzájomnú kooperáciu všetkých relevantných partnerov v oblasti cestovného ruchu /štátna správa, samospráva, okolité obce, tretí sektor, podnikateľská sféra a profesné združenia/,
podpora rozvoja cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce.

Predpokladané prínosy:

vybudovaná sieť inštitúcií zameranej na podporu a propagáciu cestovného ruchu v obci,
rozvinutá a účinná cezhraničná spolupráca, úspešné získavanie finančných prostriedkov v oblasti rozvoja miestneho cestovného ruchu.

3.2. Osveta, výchova a vzdelávanie v súlade s potrebami a trendmi rozvoja cestovného ruchu.

Opatrenia:

zvyšovanie povedomia, výchovy a vzdelanostnej úrovne obyvateľstva k cestovnému ruchu a jeho príležitostiam,
vytvorenie kvalifikovanosti v oblasti cestovného ruchu.

Predpokladané prínosy:

vytvorenie nových školiacich inštitúcií v oblasti cestovného ruchu,
participácia obyvateľstva na skvalitňovanie cestovného ruchu, zvyšovanie životnej úrovne a zlepšovanie hospodársko-ekonomickej bilancie obce,
odborne pripravený manažment – poskytovanie služieb v oblasti cestovného ruchu.

3.3. Rozvíjať vidiecky turizmus v kombinácii s agroturizmom vo väzbe na kultúrno-historický potenciál , tradície a zvyklosti.

Opatrenia:

zvyšovanie príťažlivosti vidieka ,
podpora tvorby nových komplexných produktov cestovného ruchu /poľovníctvo, agroturistika a iné/,
vytváranie imidžu konkrétnych lokalít a atraktivít,
vybudovanie turistických , cykloturistických, sánkarských a bežeckých trás,
využívanie grantových programov na rozvoj vidieckych oblastí,
vybudovanie penziónov, zóny oddychu a stredísk pre letné a zimné športy.

Predpokladané výnosy:

existencia špecifických produktov CR zameraných na agroturistiku , poľovníctvo,
propagáciu historických, folklórnych a náboženských podujatí, zachovanie tradičných remesiel,
zvýšený prísun turistov,
príliv finančných prostriedkov do obce, jej zveľadovanie a budovanie atraktívneho povedomie pre trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu v obci,
tvorba pracovných príležitostí,

využívanie grantových programov zameraný na rozvoj vidieckej oblasti agroturistiky.

3.4. Zlepšenie podmienok pre rozvoj MSP v oblasti služieb cestovného ruchu.

Opatrenia:

zabezpečenie jednotného prístupu k informáciám o možnostiach podpory MSP v cestovnom ruchu vrátane podporných programoch, predvstupových a štrukturálnych fondov,
skvalitnenie propagácie obce vzáujme získavania investorov a prílevu turistov,
zvýšenie informovanosti o podporných programoch MSP.

Predpokladané prínosy:

ľahšia orientácia pre podnikateľov v oblasti podpory CR,
príprava projektov a príliv finančných prostriedkov z grantových schém a podporných programov.

3.5. Zachovať kultúrno-historické dedičstvo.

Opatrenia:

ochrana a obnova pamiatkového fondu,
podpora živej kultúry /folklór, ľudové remeslá, ochotnícke divadlo, literatúra, výtvarné umenie a iná kultúrno-záujmová činnosť,
podpora CR v oblasti kultúry,
iniciovanie vzniku informačného systému kultúry v spolupráci s RPIC a CPK.

Prínosy:

zlepšenie technického stavu objektov zapísaných v zozname kultúrnych pamiatok,
udržanie a rozvoj tradícií – folklór, ľudová tvorivosť a iné,
zvýšenie úrovne poznania a budovania vzťahu k svojej obci,
zlepšenie kvality života obyvateľstva, rozvoj kultúry v obci, zvýšenie atraktivity obce z pohľadu CR,
zvýšenie informovanosti obyvateľov o kultúrnych podujatiach,
systematická propagácia k vylepšeniu vzhľadu obce .

3.6. Skvalitniť informačný a orientačný systém.

Opatrenia:

zvýšiť dostupnosť informácií o zaujímavostiach a atraktivitách služieb v obci,
vybudovanie siete infraštruktúry turistických , cykloturistických, sánkarských a bežeckých trás.

Prínosy:

existencia informačného systému zabezpečujúci veľmi rýchle, lacné a aktuálne služby pre turistov a návštevníkov obce zo všetkých oblastí súvisiaci s ich momentálnym pobytom, pohybom a potrebami.

3.7. Rozvoj cezhraničnej spolupráce.

Opatrenia:

rozvoj komunikačných spojov, modernizácia a výstavba základne pre CR za jej súčasného prispôsobovania sa k štandardom EÚ, rozvoj alternatívnej turistiky.

Predpokladané prínosy:

zvýšenie konkurencie schopnosti trhu, ekonomické prínosy – priame zdroje, nepriame zdroje, zlepšenie charakteru.

4. PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA

Strategické ciele:

Vytvorenie pozitívneho podnikateľského prostredia zosúladeného s prirodzenými danosťami a možnosťami obce a vývojovými trendmi. Znamená to zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja prostredníctvom ekonomického rozvoja v oblasti služieb, lesnom hospodárstve, vidieckej turistike, agroturistike, stavebníctve, drevospracujúcom priemysle a v iných hospodárskych odvetviach.

V danej situácii obec neposkytuje pracovné príležitosti. Väčšina obyvateľov odchádza za prácou hlavne do Starej Ľubovne a zahraničia. Umožniť vstup súkromného sektora k podnikaniu. Preferovať podnikanie drobnej výroby, stavebníctve, skladového hospodárstva a to hlavne v prevádzkach, ktoré nekladú veľké priestorové požiadavky, nevyžadujú ochranné pásma a spĺňajú hygienické požiadavky na prašnosť a hlučnosť. Vytvoriť podmienky ďalšieho rozvoja podnikania v obci ponukovou miestnych prevádzok spracovateľského priemyslu týkajúci sa spracovania prírodného bohatstva územia obce.

Vzhľadom na lokalizačné faktory prevláda v obci trend sústavného rastu. Plochy výroby a služieb treba reštrukturalizovať podľa aktuálnych výhľadových potrieb s dostatočnými rezervnými plochami pre ďalší rozvoj.

Špecifické ciele:

4.1. Stabilizácia a rozvoj existujúcich výrobných kapacít remeslá a poľnohospodárstvo a progresívne prispôsobovanie ich profilu vývojovým trendom.

Opatrenia:

zvýšenie využitia a vyťaženia existujúcich perspektívnych, výrobných kapacít, zvýšenie finalizácie výroby .

Predpokladané výnosy:

stabilizácia existujúcej výrobnéj základne, udržanie zamestnanosti, príležitosť pre uplatnenie domácich odborníkov.

4.2. Optimalizácia obecnej štruktúry a kvality podnikateľských subjektov v oblasti výroby.

Opatrenia:

intenzívne využívanie podporných programov pre malé podnikanie, podpora a zvyšovanie úrovne podnikov .

Predpokladané výnosy:

- príchod zahraničných investícií k zvýšeniu efektivity a kvality výstupov podnikov,
- rozvoj efektívnejšieho systému podpory začínajúcim podnikateľom.

4.3. Vybudovanie a rozvoj dopravnej infraštruktúry.

Opatrenia:

dobudovanie miestnych komunikácií a zabezpečenie adekvátneho technického stavu dopravnej infraštruktúry, vybudovanie chodníkov po dokončení infraštruktúry.

Predpokladané prínosy:

zníženie nezamestnanosti, mobilita turistov a domácich obyvateľov, zníženie rizika nehodovosti.

4.4. Dobudovanie a rozvoj inžinierskych sietí

Opatrenia:

výstavba nových inžinierskych sietí k novým IBV a k športovému areálu.

Predpokladané prínosy:

pripravenosť územia obce pre rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu ale aj v poľnohospodárstve a priemysle.

4.5. Rozvoj telekomunikačných sietí

Opatrenia

dobudovanie a výstavba nových telekomunikačných sietí, modernizácia telekomunikačných sietí.

Predpokladané prínosy:

priblíženie sa moderným zahraničným investorom a obchodným partnerom, zvýhodnenie a zatriktívnenie obce a jej podmienok pre podnikanie.

4.6. Efektívne umiestňovanie existujúcich nezamestnaných na trhu práce

Opatrenia:

vytvorenie komplexného systému rekvalifikácie reagujúceho na aktuálne problémy trhu,
vytvorenie efektívneho systému umiestňovania nezamestnaných na trhu práce v oblasti samozamestnávania,
osveta v oblasti samozamestnávania.

Predpokladané prínosy:

znižovanie nezamestnanosti,
znižovanie miery práce na trhu.

4.7. Posilňovanie sociálneho kapitálu

Opatrenie:

podpora sociálnych infraštruktúr smerujúcich k zvyšovaniu kvality života,
podpora využitia miestneho potenciálu na sociálno-ekonomický rozvoj /cestovný ruch , kultúra , prírodné zdroje a rozvoj MSP/.

Predpokladané prínosy:

spôsobilosť obce úspešne implementovať programy rozvoja,
možnosti využívania finančných prostriedkov z EÚ,
konkurencia schopnosť pri využívaní miestneho potenciálu.

5. POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A VIDIECKY ROZVOJ

Strategické ciele:

Dosiahnutie konkurencie schopnosti. Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov s dôrazom na vytváranie zdravého životného prostredia. Zapojenie poľovníckeho združenia do projektov EÚ – zazverovanie, vytvorenie obory, ochrana lesa a pôdneho fondu, organizovanie poľovačiek a zapojenie sa do procesu zatraktívnenia obce. Podpora a rozvoj v spolupráci v mikroregióne oživiť poľnohospodárstvo.

Ekologickým komponentom v kat. úz. sú súvislé plochy lesných porastov, nachádzajúce sa v hornatinovej časti územia. Tvoria hlavnú časť kostry ekologickej stability územia /smrek obyčajný, borovica/.

Uvedené lesné porasty majú takmer pôvodné zloženie. Veľmi hodnotné sú najmä hrebeňové časti, ktoré slúžia hlavne pre migráciu vysokej zveri .

Územie so strednou ekologickou stabilitou:

Lúky sa nachádzajú na strmších plochách , ktoré nemožno obhospodarovať ako ornú pôdu. Pasienky sa nachádzajú často pre poľnohospodárske stroje na neprístupných miestach. Flóra je tu narúšaná iba spásaním a ušľapaním.

Pre zvýšenie koeficientu ekologickej stability sa navrhuje prevod ornej pôdy s väčším sklonom a náhlynosťou na eróziu na TTP. Na udržanie a vylepšenie existujúcej kostry ekologickej stability sa navrhuje v extraviláne:

- v prípade rekultivácie okolitej poľnohospodárskej pôdy treba biokoridory a interakčné prvky ponechať v pôvodnom stave a podľa návrhu dosadiť,
- okolo trvalých poľných ciest vysadiť sprievodnú zeleň,
- plochu navrhovaného miestneho koridoru dosadiť v strednej a dolnej časti tak, aby vznikol funkčný biokoridor.

V intraviláne :

- spestriť štruktúru verejnej a izolačnej zelene,
- dosadiť hlavný priestor obce tak, aby vytvoril komplexný systém zelene,
- dosadiť areál cintorína vysokou a nízkou zeleňou,
- športový areál ozeleniť podľa osobitného plánu ozelenenia.

Špecifické ciele:

5.1. Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF / Poľnohospodársky pôdny fond/ so zohľadnením na vytvorenie trvalo udržateľnej sústavy hospodárenia.

Opatrenia:

zabezpečenie preverenia bonity pôdy z hľadiska výrobných konkurenčných schopností, vysporiadanie vlastníckych vzťahov s pôdou, zabezpečenie racionálneho PPF, návrh na racionálnu dotačnú politiku.

Predpokladané prínosy:

racionálne využitie pôdy, odstránenie neefektívneho PPF,

5.2. Podpora dynamického rozvoja prvovýroby a spracovateľského priemyslu.

Opatrenia:

podpora modernizácie a technologickej inovácie prvovýroby, podpora zavedenia medzinárodných noriem kvality /ISO 9001 – normy EÚ/, podpora vzdelávania pracovníkov v agrosektore.

Predpokladané prínosy:

zvýšenie produktivity práce a kvality potravín, dosiahnutie konkurenčných schopností a výrobných intenzít, znižovanie výrobných nákladov.

5.3. Ochrana PPF.

Opatrenia:

zvyšovanie ochrany PPF pred povodňami a záplavami,
znižovanie znečistenia pôdy a vody z poľnohospodárskej výroby,
znižovanie vodnej a veternej erózie.

Predpokladané prínosy:

- stabilizácia hospodárenia na pôde,
- zvýšenie ochrany majetku,
- zabezpečenie ekologickej čistoty a kvality životného prostredia,
- využívanie biokalov z ČOV.

5.4. Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore.

Opatrenia:

zvyšovanie vedomia vidieckeho obyvateľstva na využívanie jestvujúcich stavieb ,
budov na vidieku,
zabezpečenie marketingu, propagácia vidieka – vidieckeho turizmu a agroturizmu,
zabezpečenie dotačnej politiky štátu na budovanie agroturistických zariadení.

Predpokladané prínosy:

efektívne využívanie vidieckej krajiny pre domácich a zahraničných hostí,
zvyšovanie príjmov obyvateľov,
stabilizácia osídlenia vidieka.

5.5. Zalesňovanie poľnohospodárskych ťažko prístupných pôd.

Opatrenia:

- pozemky s ťažkým terénnym reliéfom /veľká svahovitosť/ začleniť do lesnej pôdy,
- vysporiadať hranice medzi PPF a LPF.

Predpokladané prínosy:

definitívne vysporiadanie pozemkov medzi PPF a LPF,
možnosť intenzívneho hospodárenia na lesnej pôde.

5.6. Podpora pri ozdravných opatrení v lesoch

Opatrenia:

získanie finančných prostriedkov od štátu , z fondov EÚ na vápnenie, postrekov
chorých porastov,
výsadba poškodených lesných pôd – drevinami s požadovaným genofondom.

Predpokladané prínosy:

bohaté lesné porasty, bohaté na lesné plody a huby, plné zdravej zveriny,
vyhľadávané domácimi a zahraničnými turistami.

5.7. Podpora rozvoja poľovníckej turistiky ako súčasť rozvoja vidieka.

Opatrenia:

- využívať granty pre rozvoj poľovníckeho združenia
/vybudovanie obory, zazverovanie, ochrana lesného fondu, spolupráca v CR/,

- vytvorenie informačnej siete, propagačného materiálu pre domácich a zahraničných hostí,
- poskytovanie možnosti poľovačky v poľovnom revíri,
- nárast turistickej, poľovníckej verejnosti na vidieku,
- možnosti prílevu finančných prostriedkov na vidiek /ubytovanie, stravovanie za ostatné doplnkové služby/.

5.8. Stabilizácia a zlepšenie obhospodarovania poľovných revírov.

Opatrenia:

intenzívna starostlivosť o zdravotný stav zveriny v poľovnom revíri,
dodržiavanie ročného povoleného odstrelu poľovnej zveriny,
pravidelné zabezpečovanie objemových a jadrových krmovín na zimnú sezónu pre zverinu v poľovnom revíri.

Predpokladané prínosy:

poľovný revír bude vyhľadávaný domácimi i zahraničnými poľovníkmi pre hojnosť poľovnej zveriny v jednotlivých poľovných revíroch.

6. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategické ciele:

Vybudovanie funkčnej sociálnej a zdravotníckej siete a systému financovania. Príprava ľudských zdrojov v súlade s potrebami regiónu a zlepšenie zdravotného stavu populácie.

Vzhľadom k rozvoju cestovného ruchu a prílevu pasantov je potrebné do budúcnosti uvažovať so službami zdravotníckej služby.

Sociálnu oblasť riešiť spoločne v rámci verejnej samosprávy okolitých obcí alebo spoločne v mikroregióne . Vybudovanie Domu sociálnej starostlivosti a geriatrického centra.

Špecifické ciele:

6.1. Zvýšenie kvality sociálnych služieb

Opatrenia:

spracovanie štandardov kvality a finančnej náročnosti služieb.

Predpokladané prínosy:

spokojnosť prijímateľov služieb.

6.2. Dosiahnutie aktívnej účasti na starostlivosti o zdravie.

Opatrenia:

zlepšiť prístup občana k informáciám o ochrane zdravia.

Predpokladané prínosy:

prostredie podporujúce rozvíjanie zdravého životného štýlu občana.

7. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategické ciele:

Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia. Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Výstavba kanalizačnej siete a vybudovanie protipovodňového kanálu v obci. Spracovanie protipovodňového plánu spolu s Povodím Popradu a Dunajca.

V riešenom území sa vymedzujú nasledovné ochranné pásma:

Pásma hygienickej ochrany:

- od obvodu areálu cintorína 50 m,
- od HD 500 m,
- okolo ČOV 100 m,
- od chránenej prírodnej pamiatky 100 m,
- chránené pásma I. – II. stupňa prírodných liečivých zdrojov,
- ochranné pásmo VKU.

Ochranné pásma elektrických vedení:

- vzdušné vedenie 22 kV 10 m,
- 110 kV 15 m,
- vzdušné vedenie 220 kV 20 m,
- káble všetkých druhov 1 m,
- TS 30 m.

Plynovody:

- STL 10 m,
- VTL do priemeru 300 mm 20m,
- nad priemerom 300 mm 30m.

Cesty:

- 15 m od osi KJP ciest III. triedy.

Vodné zdroje:

- pre hlavné vodovodné verejné rozvody a kanalizačné zberače obojstranne minimálne 3 m.

Podmienky pre využívanie ochranných pásiem vodných zdrojov stanovuje smernica č. 17/1979 Zb.

Výnimky z ochranných pásiem dávajú správcovia jednotlivých druhov infraštruktúr.

V oblasti ŽP obce dôjde k podstatnému zlepšeniu:

- vybudovaním kanalizačnej siete ,
- plynifikácia obce,

- napojenie na vodovod,
- vyasfaltovanie miestnych komunikácií,
- výsadba zelene,
- úprava miestneho potoka,
- celková estetizácia, harmonizácia a kultivácia hmotne – priestorovej štruktúry obce,
- perspektívne riešenie likvidácie tuhého domového odpadu centrálnou spaľovňou.

7.1. Ochrana a racionálne využívanie vôd, zabezpečenie dostatku pitnej vody.

Opatrenia:

vybudovanie kanalizačnej siete,
zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd,
zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia /riešiť s PPaD,
v celej obci úprava nekrytej dažďovej kanalizácie, priepustov.

Predpokladané výnosy:

zníženie miery zdravotného rizika obyvateľov,
dosiahnutie dobrej kvality povrchových a podzemných vôd,
predchádzanie povodniam.

7.2. Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi.

Opatrenia:

znižovanie produkcie odpadov,
zvýšenie podielu separácie odpadov a zhodnocovania separovaných odpadov,
organizované a ekologické odstraňovanie odpadov,
propagácia metód moderného odpadového hospodárstva.

Predpokladané prínosy:

znižovanie produkcie odpadov,
maximálne zhodnocovanie odpadov,
znižovanie rizík nebezpečných odpadov.

7.3. Ochrana racionálne využívanie pôd.

Opatrenia:

zabezpečenie protieróznej ochrany pôd,
prevencia kontaminácie a eliminácia kontaminovaných pôd,
zvyšovanie prirodzenej úrodnosti pôd.

Predpokladané prínosy:

znižovanie rizika pôd eróziou,
predchádzanie kontaminácie,
zvyšovanie úrodností .

7.4. Ochrana ovzdušia.

Opatrenia:

znižovanie objemu znečisťujúcich látok produkovaných do ovzdušia.

Predpokladané prínosy:

zlepšenie imisnej situácie v ovzduší.

7.5. Enviromentálna osвета, výchová a vzdelávanie v súlade s potrebami a trendmi ochrany životného prostredia.

Opatrenia:

rozšírenie a skvalitnenie enviromentálnej výchovy a vzdelávanie v školskom systéme i mimo neho,
podpora osvety a záujmu širokej verejnosti v problematike ochrany a skvalitňovania životného prostredia,
zjednodušenie prístupu obyvateľov ku komplexným informáciám o stave životného prostredia v obci.

Predpokladané prínosy:

dosiahnutie efektívneho systému enviromentálnej výchovy a vzdelávania v školách ,
zvýšenie informovanosti obyvateľov a ich zapojenie do ochrany životného prostredia.

8. VZDELÁVANIE A ŠKOLSTVO

Strategické ciele:

Dosiahnuť kompatibilitu vzdelania a kvalifikácie s požadovanou úrovňou EÚ. Cieľavedomé a kontinuálne prepojenie medzi dopytom na trhu práce v danej lokalite. Využitie zariadenia obecného úradu na rozvoj ľudských zdrojov a v spolupráci s Úradom sociálnych vecí a práce viesť rekvalifikačné školenia pre lepšie uplatnenie nezamestnaných na trhu práce.
V obci sa nachádza MŠ a ZŠ 1 –3 – detašované pracovisko ZŠ Plavnica.

8.1. Rozvoj vzdelávania.

Opatrenia:

zapojenie relevantných partnerov do procesu vzdelávania,
podpora rozvoja vzdelávania cez rekvalifikačné kurzy.

Predpokladané prínosy:

vytvorenie možnosti na zvyšovanie a rozširovanie kvalifikácie obyvateľov,
mnohostranné vzdelanie obyvateľov v záujme zvýšenia kvality ich života.

8.2. Zvýšenie vzdelanostnej úrovne občanov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Opatrenia:

vytváranie možnosti pre intenzifikáciu prípravy detí zo sociálne znevýhodneného prostredia predškolského veku na vstup do školských zariadení,
vytvorenie legislatívnych podmienok pre celodenný pobyt žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v kultúrne pozitívnom prostredí,
presadenie rešpektu voči zákonom upravujúcim povinnosti rodičov v oblasti vzdelávania detí.

Predpokladané prínosy:

zníženie sociálnej zaťažnosti regiónu,
zníženie podielu nevzdelaných a nekvalifikovaných obyvateľov.

9. VÝSTAVBA A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

Strategické ciele:

Hlavný dôraz by mal byť kladený na zaujímavé architektonické riešenie a celkový prínos novej výstavby pre nový charakter obce . Pri rešpektovaní katastrálneho územia a rešpektovaní vlastníckych vzťahov vzniká určitá škála pozemkov rôznej veľkosti a orientácie k svetovým stranám. RD môžu stať individuálne. Na pozemkoch RD povoľovať podnikateľskú činnosť bez negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Informatívna vymedzenie etapizácie výstavby

P.č	stavba	lokality	pozemok	etapa
1.	Rekonštrukcia a prestavba ZŠ – na rozvoj podnikania	ZŠ	obecné	I.
2.	Rekonštrukcia kultúrneho domu	kultúrny dom	obecné	I.
3.	Parkové úpravy , ozelenenie	obec – stred	obecné, súk.	II.
4.	vybudovanie kanalizačnej siete v obci	obec	obecné, súk.	I.
5.	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	obec	obecné, súk.	II.
6.	vybudovanie strediska cestovného ruchu	horná časť obce . hájenka	obecné, súk.	II.
7.	Miestne komunikácie	obec	obecné, súk.	II.
8.	Vybudovanie lyžiarskeho strediska	Martinec	obecné, súk.	I.
9.	Kanalizačná sieť k navrhovaným lokalitám	obec	obecné, súk.	I. – II.
10.	Plynofikácia k navrhovaným lokalitám	obec	obecné, súk.	I. – II.
11.	Vodovodná sieť k navrhovaným lokalitám	obec	obecné, súk.	I. – II.
12.	Elektrická sieť	obec	obecné, súk.	I. – II.

	k navrhovaným lokalitám			
13.	Úprava potoka	obec	obecné , štátne	II.
14.	Telekomunikačná sieť – rozšírenie	obec	obecné, súk.	I. – II.
15.	Odkúpenie a rekonštrukcia súk. dreveníc	obec	obecné, súk.	II.
16.	Výstavba Domu smútku	obec	obecné	I.
17.	Pešie, cykloturistické a turistické trasy, vybudovanie prístreškov, altánkov, lavičiek, soc. zariadení ,	obec	obecné, súk.	I. – II.
18.	Výstavba detských a športových ihrísk	obec	obecné	
19.	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov	obec	obecné	
20.	Rekonštrukcia a modernizácia chodníkov verejného osvetlenia a verejných prestranstiev	obec	obecné	

Funkčné usporiadanie územia:

Územie obce rozvíjať v návaznosti na existujúcu funkčnú štruktúru a komunikačnú sieť.

Rozvoj obce usmerniť predovšetkým na súčasne zastavané územia.

Pri novej výstavbe sa prednostne zamerať na rekonštrukciu resp. prestavbu existujúceho stavebného fondu a zastavanie voľných prelúk.

Zintenzívniť využitie územia areálu na podnikateľskú činnosť.

AKTUALIZÁCIA 2015 – 2020

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
<i>Odpadové hospodárstvo</i>	Vybudovanie kanalizácie ČOV	<u>Inžinierske siete</u>
<i>Cestná doprava</i>	Rekonštrukcia cestnej komunikácie v obci	<u>Dopravná infraštruktúra</u>
<i>Pešia infraštruktúra</i>	Rekonštrukcia chodníkov v obci	<u>Dopravná infraštruktúra</u>
<i>Cintorín</i>	Oplotenie cintorína	<u>sakrálné stavby</u>
<i>Verejné budovy</i>	Výstavba amfiteátra	<u>Občianska vybavenosť</u>
	Vybudovanie altánku	
	Vybudovanie sály v budove školy	
	Modernizácia budovy obecného úradu	
	Výstavba bytového domu	
<i>Školstvo</i>	Zateplenie a výmena okien v materskej škole	<u>Vzdelávanie</u>
<i>Ihrisko</i>	Výstavba detského ihriska	<u>šport</u>
<i>Turistická zóna</i>	Vybudovanie náučného chodníka	<u>Šport</u>

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok		Cieľová hodnota/Rok	
					2015	2018	2015	2018
Priorita: Inžinierske siete								
Opatrenie/Aktivita: Vybudovanie kanalizácie ČOV								
Indikátor výsledku	Kompletné zabezpečenie vedenia kanalizácie do ČOV v obci	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Dĺžka	0 m		3 000 m	

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Dopravná infraštruktúra						
Opatrenie/Aktivita: Rekonštrukcia cestnej komunikácie v obci						
Indikátor výsledku	Kompletná rekonštrukcia cestnej komunikácie na vybranom úseku	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Dĺžka	0 m	1000 m

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Dopravná infraštruktúra						
Opatrenie/Aktivita: Rekonštrukcia chodníkov v obci						
Indikátor výsledku	Kompletná rekonštrukcia peších komunikácií na vybranom úseku	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Dĺžka	0 m	1000 m

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Sakrálne stavby						
Opatrenie/Aktivita: Oplotenie cintorína						
Indikátor výsledku	Oplotenie celého pozemku cintorína	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Dĺžka	0 m	500 m

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Občianska vybavenosť						
Opatrenie/Aktivita: Výstavba amfiteátra						
Indikátor výsledku	Objekt amfiteátra	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	počet	0	1 ks

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Občianska vybavenosť						
Opatrenie/Aktivita: Vybudovanie altánku						
Indikátor výsledku	Kompletný objekt altánku	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	počet	0	1 ks

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Občianska vybavenosť						
Opatrenie/Aktivita: Vybudovanie sály v budove školy						
Indikátor výsledku	Sála v budove školy	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	počet	0	1 ks

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Občianska vybavenosť						
Opatrenie/Aktivita: Modernizácia budovy obecného úradu						
Indikátor výsledku	Modernizovanie exteriéru a interiéru OcÚ	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Budova	0	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Občianska vybavenosť						
Opatrenie/Aktivita: Výstavba bytového domu						
Indikátor výsledku	Bytový dom s štyrmi bytovými jednotkami	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Počet bytových jednotiek	0	4 BJ

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Školstvo						
Opatrenie/Aktivita: Zateplenie a výmena okien v materskej škole						
Indikátor výsledku	Kompletné zateplenie a výmena okien na budove MŠ	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Budova	0 m	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Šport						
Opatrenie/Aktivita: Výstavba detského ihriska						
Indikátor výsledku	Detské ihrisko	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	počet	0	1 Ks

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota/Rok	Cieľová hodnota/Rok
					2015	2018
Priorita: Šport						
Opatrenie/Aktivita: Vybudovanie náučného chodníka						
Indikátor výsledku	Náučný chodník v celkovej dĺžke 3 km	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad, Stavebný úrad	Dĺžka (m)	0	3 000

Formulár pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1 Vybudovanie kanalizácie ČOV	
Názov projektu	<i>Vybudovanie kanalizácie ČOV</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2018 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec v súčasnosti nemá dokončenú dostavbu kanalizácie ČOV
Cieľ projektu	Dostavanie kanalizácie ČOV
Výstupy	Zabezpečenie možnosti napojenia kanalizácie na ČOV
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka kanalizácie – 3 km
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predrazenie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 2 Rekonštrukcia cestnej komunikácie v obci	
Názov projektu	<i>Rekonštrukcia cestnej komunikácie v obci</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec v súčasnosti potrebuje rekonštrukciu cestnej komunikácie
Cieľ projektu	Rekonštrukcia cestnej komunikácie
Výstupy	Zabezpečenie vyhovujúcej kvality cestnej komunikácie
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka úseku 1 km
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predrazenie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 3 Rekonštrukcia chodníkov v obci	
Názov projektu	<i>Rekonštrukcia chodníkov v obci</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec v súčasnosti potrebuje rekonštrukciu peších komunikácií
Cieľ projektu	Rekonštrukcia peších komunikácií
Výstupy	Zabezpečenie rekonštrukcie peších komunikácií v obci
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka úseku – 1 km
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 4 Oplotenie cintorína	
Názov projektu	<i>Oplotenie cintorína</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Je potrebné doplniť oplotenie súčasnej plochy cintorína, nakoľko miera oplotenia nie je dostačujúce
Cieľ projektu	Dostavanie oplotenia
Výstupy	Zabezpečenie oplotenia cintorína
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka úseku potrebnú na oplotenie – 500 metrov
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 5 Výstavba amfiteátra

Názov projektu	<i>Výstavba amfiteátra</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu rokov 2016 – 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec má v pláne vybudovanie amfiteátra pre obyvateľov
Cieľ projektu	Vybudovanie amfiteátra
Výstupy	Vybudovanie amfiteátra
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Objekt amfiteátra
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 6 Vybudovanie altánku

Názov projektu	<i>Vybudovanie altánku</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu rokov 2016 – 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec plánuje vybudovať odpočinkový altánok
Cieľ projektu	Vybudovanie altánku pre obyvateľov a návštevníkov obce
Výstupy	Altánok v obci
Užívatelia	Obyvatelia obce a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Altánok
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 7 Vybudovanie sály v budove školy	
Názov projektu	<i>Vybudovanie sály v budove školy</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu rokov 2016 – 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec v súčasnosti nedisponuje verejnou sálou, ktorú má v pláne dobudovať
Cieľ projektu	Dostavanie sály v budove školy
Výstupy	Zabezpečenie verejnej sály pre obyvateľov.
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Sála v budove školy
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 8 Modernizácia budovy obecného úradu	
Názov projektu	<i>Modernizácia budovy obecného úradu</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu rokov 2017 - 2018 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Budova obecného úradu vyžaduje rekonštrukciu ako z exteriéru tak aj z interiéru
Cieľ projektu	Modernizácia objektu obecného úradu
Výstupy	Celková rekonštrukcia a modernizovanie objektu obecného úradu
Užívatelia	Samosráva, obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	Budova obecného úradu
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 9 Výstavba bytového domu	
Názov projektu	<i>Výstavba bytového domu</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu rokov 2017 – 2018 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec plánuje dobudovanie bytového domu. Bytový dom bude obsahovať 4 bytové jednotky
Cieľ projektu	Výstavba bytového domu
Výstupy	Zabezpečenie možnosti bývania v štyroch bytových jednotkách
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	Bytové jednotky – bytový dom
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 10 Zateplenie a výmena okien v materskej škole	
Názov projektu	<i>Zateplenie a výmena okien v materskej škole</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 - 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Materská škola potrebuje rekonštrukciu hlavne zateplenie objektu a výmenu okien pre lepšiu izoláciu.
Cieľ projektu	Energetické šetrenie v materskej škole
Výstupy	Zlepšenie energetickej využiteľnosti materskej školy a zlepšenie komfortu dochádzajúcich obyvateľov do MŠ a personálu
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Budova materskej školy
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 11 Výstavba detského ihriska	
Názov projektu	<i>Výstavba detského ihriska</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 - 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec nemá kvalitné detské ihrisko. Projekt plánuje s jeho výstavbou
Cieľ projektu	Výstavba detského ihriska
Výstupy	Zlepšenie dostupnosti užívateľov a zároveň ich bezpečnosti
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Detské ihrisko
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 12 Vybudovanie náučného chodníka	
Názov projektu	<i>Vybudovanie náučného chodníka</i>
Garant	Obec Šambron
Kontaktná osoba garanta	Ing. Štefan Petrus
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Stavebný úrad, dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od do)	V priebehu roka 2016 - 2017 (presný termín realizácie projektu bude uvedený v projektovej dokumentácii)
Stav projektu pred realizáciou	Obec plánuje vybudovať náučný chodník, ktorý bude slúžiť pre obyvateľov, návštevníkov a turistov. Bude poskytovať informácie o okolí obce ako aj o obci samotnej
Cieľ projektu	Zlepšenie informatizácie o obci a jej okolí
Výstupy	Náučný chodník
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci, turisti
Indikátory monitoringu	Dĺžka náučného chodníka – 3 km
Zmluvné podmienky	VO – výber dodávateľa
Riziká	Neschválenie žiadosti o NFP, predraženie zákazky
Poznámky	

FINANČNÁ ČASŤ

Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
<u>Priorita 1.1</u> Inžinierske siete	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.1.1: Odpadové hospodárstvo							
<u>Aktivita 1.1.1.1</u> Vybudovanie kanalizácie ČOV	500 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP							

Viaczdrojové financovanie							
<u>Priorita 1.2</u> Dopravná infraštruktúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.2.1: Cestná doprava							
<u>Aktivita 1.2.1.1</u> Rekonštrukcia cestnej komunikácie v obci	150 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 Alternatívnym zdrojom financovania je Integrovaný regionálny operačný program (IROP) Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 1.1 Dopravná infraštruktúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.2.2: Pešia infraštruktúra							
Aktivita 1.2.2.1 Rekonštrukcia chodníkov v obci	95 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 Alternatívnym zdrojom financovania je Integrovaný regionálny operačný program (IROP) Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 1.3 Sakrálne stavby	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.3.1: Cintorín							
Aktivita 1.3.1.1 Oplotenie cintorína	12 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: Ministerstvo financií Slovenskej republiky MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1 Občianska vybavenosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1.1: Verejné budovy							
Aktivita 2.1.1.1 Výstavba amfiteátra	20 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: MAS Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP a na základe podmienok a požiadaviek MAS							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1 Občianska vybavenosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1.1: Verejné budovy							
Aktivita 2.1.1.2 Vybudovanie altánu	5 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: MAS Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP a na základe podmienok a požiadaviek MAS							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1 Občianska vybavenosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1.1: Verejné budovy							
Aktivita 2.1.1.3 Vybudovanie sály v budove školy	30 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: MAS Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP a na základe podmienok a požiadaviek MAS							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1 Občianska vybavenosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1.1: Verejné budovy							
Aktivita 2.1.1.4 Modernizácia budovy obecného úradu	100 000 €	-	-	-	-	100%	-
Poznámka: Program rozvoja vidieka 2014 – 2020 Alternatívnym zdrojom financovania na rekonštrukciu MŠ môže byť Integrovaný regionálny operačný program (IROP) v rámci prioritnej osi č. 2 – ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1 Občianska vybavenosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1.1: Verejné budovy							
Aktivita 2.1.1.4 Výstavba bytového domu	800 000 €	-	-	-	-	100%	-

Poznámka: Štátny fond rozvoja bývania
Pre žiadateľa (obec), ktorý žiada o podporu zo ŠFRB, je maximálny limit stanovený na 60 000 EUR (rok 2015)

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.2 Vzdelávanie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.2.1: Školstvo							
Aktivita 2.2.2.1 Zateplenie a výmena okien v materskej škole	73 925 €	-	85 %	-	5 %	100%	-

Poznámka: Envirofond
Výška spolufinancovania sa môže meniť na základe konkrétnej výzvy o NFP.
Alternatívnym zdrojom financovania na rekonštrukciu MŠ môže byť Integrovaný regionálny operačný program (IROP) v rámci prioritnej osi č. 2 – ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.3 Šport a turistika	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.3.1: Ihrisko							
Aktivita 2.3.1.1 Výstavba detského ihriska	10 000 €	-	-	-	-	100%	-

Poznámka: MAS
Alternatívnym zdrojom financovania môže byť spolufinancovanie zo zdrojov úradu vlády SR v rámci programu Podpora rozvoja športu (najbližšie výzvy sú stanovené na rok 2016)

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.3 Šport a turistika	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.3.2. Turistická zóna							
Aktivita 2.3.1.2 Vybudovanie náučného chodníka	5 000 €	-	-	-	-	100%	-

Poznámka: Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
Konkrétne formy financovania (rozdelenie financovania) budú k dispozícii až v jednotlivých výzvach na NFP.

Alternatívnym zdrojom financovania je Program rozvoja vidieka 2014 – 2020. Konkrétne Podopatrenie 7.5 – Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, vrátane všetkých jej príloh.

Konkrétne informácie k výzve sú k dispozícii na stránke pôdohospodárskej platobnej agentúry PPA / Projektové podpory / PRV 2014 – 2020 / Výzvy / Podopatrenie 7.5.

Uzatváranie možnosti podania žiadosti o dotáciu na túto výzvu je **06.04.2016**.

MINISTERSTVO
PŔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Finančné zabezpečenie

Finančné zabezpečenie hovorí o zdrojoch financovania, ktoré sú vnútorné /štátne a súkromné/ a zdroje EÚ.

Obec bude plne využívať možnosti čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ a kofinancovanie bude riešiť vo vlastnom rozpočte z vlastných zdrojov vo forme úveru a štátnych dotácií.

10. Rámec opatrení vlády

Podpora regionálneho rozvoja a cestovného ruchu ako významného zdroja pracovných príležitostí je v Európskej únii považovaná za jeden zo základných prvkov politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Jej cieľom je trvalo odstraňovať príčiny hospodárskych a sociálnych rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov a napomáhať postupnému vyrovnávaniu rozdielov v ekonomickej sile regiónov a v životnej úrovni ich obyvateľov. *Štrukturálna a regionálna politika by mala byť dlhodobou cieľovo zameraná na vytváranie predpokladov pre racionálne využívanie zdrojov a harmonické usporiadanie všetkých hospodárskych i sociálnych funkcií sídiel a regiónov, vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj, ako aj ekologickú rovnováhu územia a ochranu životného prostredia.* Slovenská republika ako budúci člen sa plne pripravuje na realizáciu politiky ekonomickej a sociálnej súdržnosti

V Slovenskej republike verejná správa pôsobí a bude naďalej pôsobiť v tzv. oddelenom modeli (štátna správa a nezávislá územná a miestna samospráva).

Vzťahy medzi orgánmi štátu, krajskou samosprávou, obcami a podnikateľskými a mimovládnyimi organizáciami sa budú riadiť na báze vzájomnej spolupráce (princíp partnerstva).

Vzhľadom na kultúrno-historický a prírodný potenciál celého územia Slovenska je podpora rozvoja cestovného ruchu oblasťou, ktorá si vyžaduje dlhodobú a sústavnú pozornosť tak zo strany ústrednej štátnej správy, samosprávy, záujmových zväzov a rozvojových združení ako aj podnikateľských subjektov.

Existujúci systém podpory rozvoja cestovného ruchu prechádza zásadnými transformačnými zmenami a konkrétne sa premieta v troch základných oblastiach:

- v oblasti legislatívy,
- v oblasti inštitucionálnej podpory,
- v oblasti podporných programov pre rozvoj podnikania i cestovného ruchu.

V zmysle zákonov súvisiacich s procesom decentralizácie a modernizácie verejnej správy prešla od 1. januára 2002 časť kompetencií z orgánov štátnej správy na samosprávnú úroveň. Týka sa to i kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja a v rámci neho aj rozvoja cestovného ruchu.

10.1. Oblasť legislatívy

V tejto časti sú uvedené najdôležitejšie legislatívne normy, ktoré sa týkajú cestovného ruchu ako takého ako aj právne normy, ktoré majú za cieľ podporu podnikania a ekonomické oživenie regiónov.

S cieľom zabezpečenia koncepcnej činnosti v cestovnom ruchu Vláda SR na svojom zasadnutí začiatkom tohoto roka prerokovala a schválila uznesením číslo 185 **Národný program rozvoja cestovného ruchu**, vrátane súboru opatrení. Následne tento dokument prerokovala aj národná rada SR. Z jej uznesenia číslo 1336 vyplynulo zriadenie Spoločnej komisie pre CR NR SR, ako aj požiadavka na predloženie návrhu na zriadenie Národného úradu pre cestovný ruch SR ako ústredného orgánu štátnej správy s účinnosťou od 1. januára 2002. Porada ekonomických ministrov však neodporučila tento úrad zriadiť kvôli nedostatku finančných zdrojov.

Národný program určil plnenie opatrení ako napr. prijatie zákona o združeníach cestovného ruchu, ako aj o komplexnom systéme financovania odvetvia, novelizáciu vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 125/1995 Z. z. o kategorizácii ubytovacích a stravovacích zariadení, vypracovanie a schválenie Regionalizácie cestovného ruchu ako základného rezortného marketingového dokumentu.

Z legislatívnych noriem, platných na území SR, sú dôležité v oblasti cestovného ruchu najmä tieto:

Zákon č. 281/2001 Z.z. zo 14.6.2001 o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje niektoré podmienky podnikania v cestovnom ruchu a vzťahuje sa na služby poskytované prevádzkovateľmi cestovných kancelárií a prevádzkovateľmi cestovných agentúr. Cieľom zákona je predovšetkým ochrana zákazníkov cestovných kancelárií. Zákon nadobudol účinnosť 1. októbra 2001.

Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 419/2001 Z.z. zo dňa 17. septembra 2001, ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried. Kategorizácia sa vzťahuje na podnikateľov, poskytujúcich

ubytovanie na základe živnostenského oprávnenia. Vyhláška nadobudla účinnosť 1. novembra 2001.

Zákon č. 455/1911 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení noviel a doplnkov, posledná novela z. č. 279/2001 Z.z., na základe ktorej bola pohostinská činnosť a výroba pekárskych a cukrárskych výrobkov zaradená medzi remeselné živnosti, prevádzkovanie cestovnej kancelárie, cestovnej agentúry, výkon sprievodcu cestovného ruchu, masérské služby, poskytovanie ubytovacích služieb v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností medzi viazané živnosti a prevádzkovanie zmenárne medzi koncesované živnosti. Živnosť sprievodca cestovného ruchu a masérské služby môžu vykonávať iba osoby s osobitnou odbornou spôsobilosťou.

Zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení zákona NR SR č. 358/2000 Z.z., zákona NR SR č. 385/2000 Z.z., zákona č. 154/2001 Z.z., zákona č. 381/2001 Z.z. v znení §48 - Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely, kde v odseku 3 sa hovorí o tom, že sumu zodpovedajúcu 1 % zaplatenej dane, ktorá nie je nižšia ako 20 Sk daňovník môže poskytnúť prijímateľovi, ktorým je - občianske združenie, nadácia, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti, organizácia s medzinárodným prvkom a Slovenský Červený kríž. V odseku 4 tohto paragrafu je ďalej rozvedené, že podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi, ak predmetom jeho činnosti sú - rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, ochrana ľudských práv, ochrana a tvorba životného prostredia, ochrana a podpora zdravia a vzdelávania, podpora športu detí, mládeže a občanov zdravotne postihnutých, poskytovanie sociálnej pomoci a zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt. Paragraf 34 tohto zákona - Položky odpočítateľné od základu dane v odseku 2 hovorí o tom, že od základu dane možno odpočítať daňovú stratu, ktorá vznikla najviac v troch zdaňovacích obdobiach bezprostredne predchádzajúcich obdobiu, v ktorom vykázal po tejto strate /úhrne strát/ kladný základ dane, a to rovnomerne počas piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach za podmienky, že suma rovnajúca sa odpočítavanej daňovej strate bude preinvestovaná na obstaranie hmotného investičného majetku do skončenia tretieho zdaňovacieho obdobia, v ktorom je uplatňovaný odpočet pomernej časti straty. Paragraf 35 tohto zákona - Úľavy na dani a paragraf 35a hovoria o možnostiach využitia daňového úveru pre subjekty, podnikajúce na území SR s cieľom podpory prílevu zahraničných investícií na Slovensko.

Zákon o štátnej pomoci 231/99 Z.z., ktorý bol novelizovaný zákonom č. 434/2001 - umožňuje v okresoch podľa stanovených kritérií na výšku nezamestnanosti, poskytnúť štátnu pomoc malým podnikateľom pri obstarávaní hmotného (do výšky 50 % oprávnených nákladov) a nehmotného (25 % oprávnených nákladov) investičného majetku, pričom celková výška pomoci nesmie byť vyššia ako 3 mil. Sk.

Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku cestovného ruchu ustanovil nasledovný prechod kompetencií:

Na úrovni obce (§2 písm.l zákona) prechádzajú pôsobnosti na úseku cestovného ruchu:

- vypracúvanie programov CR
 - koordinovanie spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu
- Bližšie špecifikovanú pôsobnosť a činnosť obcí a miest v oblasti cestovného ruchu možno charakterizovať do budúcnosti nasledovne. Obec na všestranný rozvoj a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pre výkon samosprávy najmä:
- a/ zriaďuje miestne združenia cestovného ruchu
 - b/ vyberá daň za lôžko za turistu a prenocovaný deň
 - c/ sústreďuje štatistické údaje za cestovný ruch v obci
 - d/ zabezpečuje výchovu miestneho obyvateľstva k cestovnému ruchu ako prvku predstavujúceho pozitívny vplyv na celkový vývoj obce

Mestá a obce v zmysle **zákona č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z.z.** o obecnom zriadení, môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, alebo zriadením, resp. založením právnickej osoby. Predmetom činnosti združenia obcí, ako právnickej osoby, môže byť okrem iného aj miestny cestovný ruch, pričom svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.

Zákon č. 453/2001 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré zákony v tretej časti - Spolupráca obcí v § 20a až § 20f, ktorá rieši formy a zásady spolupráce obcí za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti na základe zmluvy o zriadení združenia.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä (na úseku regionálneho rozvoja):

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,
- c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnyimi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie.

Na základe § 16 **zákona č. 503/2001 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajinami, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
- d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní,
- g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
- h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajinami a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,
- j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,
- k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

V nadväznosti na vyššie citované zákony a ich ustanovenia Prešovský samosprávny kraj v priebehu letných mesiacov roka 2002 vypracoval **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja**. Na jeho vypracovaní sa podieľali pracovníci oddelenia regionálneho rozvoja PSK, ktorí svoje návrhy modifikovali a upravili do konečnej verzie po konzultáciách s odbornou verejnosťou, zastúpenou predstaviteľmi regionálnych rozvojových agentúr, BIC a RPIC, SOPK, Živnostenskej komory a reprezentantov tretieho sektora.

Výsledkom dokumentu, ktorý momentálne podlieha schvaľovaciemu konaniu, je materiál, ktorý poskytuje rámec rozvojovým aktivitám v Prešovskom kraji v nasledujúcom období.

Tento program na zabezpečenie rozvojových zámerov definoval 6 globálnych cieľov, a to:

1. Znižovanie zaťaženia životného prostredia

2. Výrazné zvýšenie odvetvovej a priestorovej diverzifikácie priemyslu
3. Významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti
4. Dobudovanie infraštruktúry
5. Významné posilnenie všetkých druhov spolupráce
6. Rozvoj vidieka a poľnohospodárstva

Tieto globálne ciele boli rozpracované na podrobné špecifické ciele, opatrenia a úlohy na zabezpečenie ich dosiahnutia.

Aj keď oblasť cestovného ruchu a jeho potenciálny rozvoj sa prakticky dotýka každého globálneho cieľa, najvýznamnejšej pozornosti sa mu dostalo v rámci globálneho cieľa 3, ktorý okrem iných definoval oblasť cestovného ruchu ako špecifický cieľ č. 3, cez ktorý by sa mali realizovať nasledovné opatrenia:

- podpora vstupu investícií v záujme stabilizácie a vytvárania pracovných miest
- podpora tvorby produktov cestovného ruchu, rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie úrovne poskytovaných služieb
- podpora rozvoja služieb so zameraním na malé a stredné podnikanie, zvýšenie uplatnenia informačných technológií
- podpora súkromných marketingových, odbytových a poradenských aktivít v oblasti cestovného ruchu
- podpora vytvárania pracovných miest

V súčasnom období kompetentní pracovníci pracujú v spolupráci s odborníkmi z oblasti regionálneho rozvoja na ROP Slovensko východ a jednotlivé sektorové operačné plány.

10.2. Oblasť inštitucionálnej podpory

Národná úroveň - V súvislosti s transponovaním celej potrebnej legislatívy Európskej únie do práva Slovenskej republiky sa stáva kľúčovou otázkou schopnosť garantovať implementáciu *acquis communautaire* a jej vymáhateľnosť. Je preto potrebné posilniť administratívne kapacity v oblasti regionálneho rozvoja s cieľom efektívne využívať programy zo štrukturálnych fondov EÚ.

Regionálny rozvoj je od 1.12.1999 v kompetencii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ministerstvo spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy. V roku 1999 bol zriadený orgán pre všeobecnú koordináciu regionálneho rozvoja - Rada vlády SR pre regionálnu politiku pod vedením podpredsedu vlády SR pre ľudské a menšinové práva a regionálny rozvoj. Podpredsedom Rady je minister výstavby a regionálneho rozvoja SR. Medziministerské prepojenie je zabezpečené tiež prostredníctvom Prípravného výboru pre štrukturálne fondy EÚ. Hlavnou úlohou tohto výboru je zabezpečenie úspešnej prípravy Slovenska na efektívne využívanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

Dôležitým inštitútom pôsobiacim v oblasti štrukturálnej regionálnej politiky na Slovensku je Monitorovací výbor pre Rámec podpory spoločenstva. Jeho úlohou je prezentovať verejný záujem o sociálno-ekonomickú súdržnosť v rámci Slovenskej republiky. Prerokúva a odporúča na schválenie Národný rozvojový plán Slovenskej republiky, regionálne operačné programy a sektorové operačné programy pred ich predložením na rokovanie vlády SR. Ďalej monitoruje plnenie cieľov a priorít týchto plánov a programov. Prerokúva a odporúča vláde SR na schválenie výročné a záverečné správy o plnení určených cieľov a tiež prerokúva návrhy na zmenu

obsahu národného plánu a operačných programov.

Výbor tvoria zástupcovia štátnej správy, samosprávy, podnikateľskej sféry a neziskového sektora. Môže mať maximálne 50 členov a jeho štruktúra je vytvorená pomerne v zmysle princípu partnerstva a s vyváženou participáciou mužov a žien. Momentálne má 32 členov. Výbor bude doplnený aj o zástupcov samosprávnych krajov (po dvoch z každého samosprávneho kraja).

V rámci MVaRR SR bola zriadená 1. júna 2001 **Implementačná agentúra regionálneho rozvoja** (Agentúra na podporu regionálneho rozvoja - v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja). Plní úlohy implementačnej agentúry pre PHARE - hospodársku a sociálnu súdržnosť a PHARE - cezhraničnú spoluprácu. Po vstupe SR do EÚ bude plniť úlohy platobnej agentúry pre Európsky fond regionálneho rozvoja v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1260/1999.

Pripravuje sa zriadenie "**Manažérskeho, konzultačného a poradenského e-business centra, a.s.**" Centrum prevezme odbornú gesciu za praktické školenie, budovanie a využitie e-business v ekonomike SR, vrátane vydávania a registrovania certifikátov pre bezpečný elektronický obchod. Výsledkom činnosti centra by malo byť zníženie zaostávania firiem voči štátom V4 a EÚ pri využívaní progresívnych e-business technológií a tým vytvorenie podmienok rastu konkurenčnej schopnosti firiem SR voči EÚ a svetu. Ďalej pomáhať firmám pri výbere efektívnych e-business riešení a tieto individuálne prispôbovať na konkrétne podmienky SR. V súčasnosti je v štádiu zrodu.

Krajská úroveň - Prešovský samosprávny kraj (PSK) má na výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zriadený odbor regionálneho rozvoja, v rámci ktorého pôsobia referáty analýz, prognóz a programov regionálneho rozvoja, referát manažmentu a cestovného ruchu, referát územného plánovania.

Za účelom podpory rozvoja regiónov a ich ekonomického oživenia sú na Slovensku vytvorené **odborné inštitúcie**, ktoré sa zaoberajú regionálnym rozvojom ako takým, podporou podnikania a samozrejme aj rozvojom cestovného ruchu. Keďže ide o pomerne značný počet inštitúcií so širokým záberom činnosti, v tejto časti je uvedená len stručná charakteristika týchto inštitúcií, pričom je uvedený kontakt, kde je možné získať viac informácií a ďalšie poznatky o realizovaných a pripravovaných podporných programoch.

Inštitúcie zodpovedné za realizáciu regionálnej politiky a politiky cestovného ruchu

Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR) - bola zriadená v r. 1995 s cieľom vykonávať marketing, propagačné a informačné pôsobenie v záujme rozvoja cestovného ruchu Slovenska, vykonávať oficiálne zastúpenie v zahraničí. Základným poslaním agentúry je úsilie o rast aktívneho zahraničného cestovného ruchu z hľadiska počtu účastníkov a ekonomických prínosov, vytváranie pozitívneho imidžu Slovenska v zahraničí ako cieľovej krajiny cestovného ruchu, zvyšovanie účasti obyvateľstva na domacom cestovnom ruchu, poskytovanie marketingových poznatkov zo zahraničia a iných dôležitých informácií subjektom cestovného ruchu, profesionálnym združeniam a zväzom cestovného ruchu, regiónom, orgánom štátnej správy a samosprávy.

SACR svoje poslanie zabezpečuje marketingovou a propagačnou činnosťou

doma i v zahraničí, pričom využíva rôzne formy, ako je:

- oficiálna účasť a propagácia Slovenska na vybraných výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu formou národného stánku Slovenska,
- samostatné prezentácie Slovenska ako cieľovej krajiny cestovného ruchu,
- workshopy, pracovné stretnutia slovenských a zahraničných podnikateľských subjektov cestovného ruchu,
- tlačové konferencie v zahraničí,
- distribúcia informačných a propagačných materiálov,
- šírenie informácií prostredníctvom internetu,
- spolupráca v medzinárodných organizáciách cestovného ruchu.

SACR na domácom trhu spolupracuje s regiónmi a strediskami cestovného ruchu a tiež s nasledovnými združeniami:

- Slovenská asociácia cestovných kancelárií,
- Zväz hotelov a reštaurácií SR,
- Asociácia informačných centier Slovenska,
- Združenie lanoviek a vlekov - LAVEX,
- Zväz kúpeľov a žriediel SR,
- Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu,
- Slovenský cykloklub.

SACR je členom nasledovných medzinárodných organizácií:

- ASTA American Society of Travel Agents ,
- CEETB Central and Eastern Europe Travel Board ,
- CECTA Central European Countries Travel Association ,
- ETC European Travel Commission ,
- RDA Internationaler Bustouristik Verband e.V.

Kontakt: **Slovenská agentúra pre cestovný ruch**

Nám. Ľ. Štúra 1

974 05 Banská Bystrica

tel.: 048/4136146

<http://www.slovakiatourism.sk/>

SZVTA - Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu - združuje právnické a fyzické osoby, ktoré sú spôsobilé poskytovať služby v rámci cestovného ruchu na vidieku. Zväz zastupuje záujmy podnikateľov vo vidieckom turizme a v agroturizme. SZVTA je členom Európskeho zväzu vidieckeho turizmu a dovoleník na roľníckych dvoroch, so sídlom v Štrasburgu.

Kontakt: **Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu**

Dobrovičova 12

812 66 Bratislava

tel.: 02/59266333

Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu - bolo založené v r. 1994. Hlavným cieľom združenia je ďalšie vzdelávanie v manažmente cestovného ruchu prostredníctvom domácich odborníkov za podpory švajčiarskeho know-how. Činnosť združenia tvorí:

- vzdelávanie pracovníkov podnikov cestovného ruchu a hotelierstva, štátnej správy a

samosprávy, regionálnych a miestnych združení cestovného ruchu,
- poradenská a publikačná činnosť ,
- sprostredkovanie praxe v zariadeniach cestovného ruchu vo Švajčiarsku.

Kontakt: **Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu**
Tajovského ul. 10
974 00 Banská Bystrica
tel.: 048/4152782

AICES - Asociácia informačných centier Slovenska - bola založená v r. 1994 ako dobrovoľné, nepolitické záujmové združenie fyzických a právnických osôb pôsobiacich v oblasti informácií a cestovného ruchu. Asociácia vznikla na ochranu práv a oprávnených záujmov informačných centier Slovenska, na podporu a skvalitňovanie ich činnosti s cieľom propagovať Slovensko v záujme rozvoja domáceho a aktívneho cestovného ruchu.

Kontakt: **Asociácia informačných centier Slovenska**
Námestie mieru 1
031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044/5514449
<http://www.infoslovak.sk/>

SACK - Slovenská asociácia cestovných kancelárií - bola založená v r. 1991. Združuje cestovné kancelárie so sídlom na území SR a ďalšie fyzické a právnické osoby, ktoré sú aktívne na trhu cestovného ruchu. Zastupuje a presadzuje záujmy svojich členov vo vzťahu k orgánom štátnej správy a samosprávy, je členom Svetovej federácie národných asociácií cestovných kancelárií - FUA AV/UFTAA, zabezpečuje spoločnú propagáciu na tuzemských a medzinárodných podujatiach, vydáva mesačník Aktuality pre členov.

Kontakt: **Slovenská asociácia cestovných kancelárií**
Bajkalská 25
821 01 Bratislava
tel.: 02/53419058
[e-mail: sack@ba.sknet.sk](mailto:sack@ba.sknet.sk)

ARVI - Agentúra pre rozvoj vidieka - je príspevková, nezisková organizácia, ktorej poslaním je podporovať aktivity trvalo udržateľného, vyváženého sociálno-ekonomického rozvoja vidieckych sídiel, tvorbu zamestnanosti a dodatočných príjmov pre vidiecke obyvateľstvo, pomáhať obciam pripravovať a realizovať projekty v týchto oblastiach a asistovať potencionálnym a existujúcim podnikateľským subjektom na vidieku v ich činnosti.

Kontakt: **Agentúra pre rozvoj vidieka**
Akademická ul. 4
949 01 Nitra
tel.: 037/6537259
<http://www.arvi.uvtip.sk/>

NARMSP - Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania -

vznikla spoločnou iniciatívou programu Európskej únie PHARE a vlády SR. Hlavným cieľom agentúry je iniciovať rozvoj a rast existujúcich a novozaložených malých a stredných podnikov. Agentúra zabezpečuje koordináciu všetkých aktivít na podporu malého a stredného podnikania v SR, vrátane finančných na medzinárodnej, národnej a lokálnej úrovni.

Kontakt: **NARMSP**
Prievozská 30
821 05 Bratislava
tel.: 02/53417328, 53417333,
<http://www.nadsme.sk/>

Podnikateľské inovačné centrá /BIC/ a Regionálne poradenské a informačné centra /RPIC/ - podporujú hospodársky rozvoj na regionálnej úrovni prostredníctvom rozvoja malého a stredného podnikania. Ich dominantnou úlohou je poskytovať komplexné služby pre sektor malých a stredných podnikateľov v jednotlivých regiónoch Slovenska, v prípade BIC sa aktivity sústreďujú predovšetkým na podporu podnikateľov s inovatívnym zameraním.

V súčasnosti sieť BIC pozostáva z BIC v Bratislave, Prievidzi, Spišskej Novej Vsi, Košiciach a Banskej Bystrici. Štruktúru RPIC tvorí 12 centier rovnomerne rozmiestnených po celom území Slovenska. Činnosť týchto inštitúcií je koordinovaná Národnou agentúrou pre podporu malého a stredného podnikania.

Kontakt: **BIC Spišská Nová Ves, s.r.o.**
Zimná 72
052 01 Spišská Nová Ves
tel.: 053/4426254

SZRB - Slovenská záručná a rozvojová banka - bola založená Ministerstvom financií v r. 1991. Je štátnym peňažným ústavom s osobitným poslaním zameraným na podporu financovania malých a stredných podnikateľov. Jedinečnosť postavenia SZRB v systéme podpory malého a stredného podnikania spočíva v poskytovaní bankových záruk na bankové úvery, čím podstatne znižuje riziko komerčných bánk a umožňuje podnikateľovi realizovať podnikateľský zámer. Ďalšou formou podpory je poskytovanie nenávratných finančných príspevkov na úhradu časti úrokov alebo časti oprávnených nákladov, t.j. nákladov vynaložených na investičnú časť projektu /Program podpory rozvoja cestovného ruchu SR č. 5/ a poskytovanie úverov pre malých a stredných podnikateľov.

Kontakt: **SZRB**
Štefánikova 27
814 99 Bratislava
tel.: 02/57292111
<http://www.szrb.sk/>

SARIO - Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu je akciová spoločnosť, poskytujúca komplexné poradenské a investorské služby. Jej hlavnou úlohou je podporovať vstup zahraničného kapitálu na Slovensko a vytvárať v zahraničí pozitívny obraz o Slovensku ako krajiny s atraktívnym investičným prostredím.

Kontakt: **SARIO**
Drieňová 3
821 01 Bratislava
tel.: 02/48209311
<http://www.sario.sk/>

SOPK - Slovenská obchodná a priemyselná komora bola zriadená zákonom SNR č. 9/192 Zb. ako verejnoprávna inštitúcia. Členmi komory sú právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť okrem odvetvia poľnohospodárstva a potravinárstva. SOPK zastupuje a koordinuje spoločné záujmy svojich členov v podnikateľskej činnosti v tuzemsku i zahraničí, poskytuje im služby. Na Slovensku funguje sieť regionálnych komôr.

Kontakt: **Úrad SOPK**
Gorkého 9
816 03 Bratislava
tel.: 02/54433291
<http://www.sopk.sk/>

OBEO - Obchodno-ekonomické oddelenia pri zastupiteľských úradoch SR v zahraničí. Obchodní radcovia napomáhajú pri nadviazovaní kontaktov a obchodných stykov, získavajú pre firmy zo SR cenné informácie o trhu v danom teritóriu, prípadne informujú miestne podnikateľské kruhy o investičných a obchodných príležitostiach na Slovensku. Taktiež sa zapájajú aktívne do rôznych propagačných akcií a výstav. V súčasnosti má SR sieť 55 obchodných radcov v 47 krajinách. Informácie a kontakty na konkrétne OBEO možno získať na Ministerstve hospodárstva SR, na sekcii dvojstranných obchodných vzťahov, na tel. č. 02/4854 2113.

9.3. Oblasť podporných programov pre rozvoj podnikania

Po vstupe do EÚ

Vypracovanie Národného rozvojového plánu pre obdobie rokov 2004 - 2006 je jedným z kľúčových krokov v príprave Slovenska na implementáciu štrukturálnych fondov v súvislosti s očakávaným prístupom SR do EÚ v roku 2002.

Kvôli prehľadu uvádzame základné informácie o štrukturálnych fondoch v zmysle úprav ich čerpania po prijatí Agendy 2000:

Po roku 2000 bol počet cieľov štrukturálnych fondov zredukovaný na tri ciele:

Cieľ 1. Zníženie zaostávania v rozvoji (týka sa najmä regiónov, kde úroveň HDP na obyvateľa nedosahuje 75 % priemeru HDP EÚ - teda aj všetkých regiónov Slovenska na úrovni NUTS II okrem Bratislavy)

Cieľ 2. Podpora rekvalifikácie na nové pracovné zaradenie, ktorá sa týka priemyselných zón, vidieckych oblastí, oblastí závislých na rybolove a krízových mestských štvrtí

Cieľ 3. Nová stratégia zlepšovania ľudských zdrojov nad rámec cieľa 1, úzko spojená s národnými plánmi zamestnanosti, takisto slúži ako referenčný rámec pre všetky aktivity v prospech rozvoja ľudských zdrojov.

Štrukturálne fondy sú nasledovné (finančná alokácia na roky 2000 - 2006 je 195 mld. Euro):

A/ Európsky fond regionálneho rozvoja, ktorý financuje (pre regióny spadajúce pod cieľ 1. a 2)

- investície do výroby (spojené s tvorbou/udržaním pracovných miest)
- investície do infraštruktúry
- rozvoj vnútorného potenciálu
- technická podpora

B/ Európsky fond sociálneho rozvoja, ktorý financuje rozvoj ľudských zdrojov a podporu zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, rovnosti možností v prístupe na trh práce, odborného vzdelávania a pod.

C/ Európsky poľnohospodársky garančný a vyrovnávací fond, ktorý je zameraný na podporu rozvoja vidieka a poľnohospodárstva, na prispôsobovanie sa poľnohospodárskych štruktúr

D/ Finančný nástroj na vyrovnávanie v rybolove

Okrem štrukturálnych fondov bude ako nástroj financovania slúžiť **Kohézny fond**, ktorý sa bude využívať na financovanie projektov životného prostredia a dopravnej infraštruktúry v krajinách s priemerom HDP na obyvateľa nižším ako 90 % priemeru EÚ.

V súčasnom období v rámci podpory rozvoja podnikania majú slovenské podnikateľské subjekty možnosť využívať finančné prostriedky plynúce z rozvojových **predvstupových fondov EÚ** (Phare, SAPARD a ISPA) určené na program pomoci kandidátskym krajinám na prístup do EÚ.

Bližšie informácie nájdete na webovskej stránke úradu vlády:

<http://www.vlada.gov.sk/phare/>

Okrem predvstupových fondov EÚ sú v súčasnosti k dispozícii na Slovensku aj ďalšie podporné programy v oblasti rozvoja cestovného ruchu a podpory podnikania, ktoré spravujú úrady práce, Ministerstvo hospodárstva a ďalšie inštitúcie.

Podporné programy úradov práce

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom krajských a okresných úradov práce zabezpečuje politiku trhu práce v SR uplatňovaním vhodných nástrojov hospodárskej a sociálnej politiky.

Zdrojom financovania politiky trhu práce je **Národný úrad práce**. Finančné prostriedky v ňom sa rozdeľujú na pasívnu politiku trhu práce (podpora v nezamestnanosti) a na aktívnu politiku trhu práce, ktorá vychádza z koncepcie rozvoja každého regiónu.

Podnikatelia a záujemcovia o podnikanie, ktorí spĺňajú svojím podnikateľským zámerom regionálne potreby, môžu požiadať o nasledovnú finančnú podporu:

a) podpora vytvárania nových pracovných miest

Na vytvorenie nového pracovného miesta môže okresný úrad práce poskytnúť nenávratný príspevok, ak nové pracovné miesto vytvára:

- občan na prevádzkovanie alebo na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti

Evidovanému nezamestnanému alebo občanovi, ktorí začne na základe dohody s OÚP prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a nie je zamestnancom, môže OÚP poskytnúť príspevok najviac vo výške 200 tis. Sk, ak

bude prevádzkovať alebo vykonávať túto činnosť po dobu 2 rokov. Príspevok sa môže použiť na úhradu nákladov na obstaranie hnutelných alebo nehnuteľných vecí, potrebných na dohodnuté pracovné miesto alebo úhradu nájomného za prenajaté priestory alebo pozemky potrebné pre samozamestnanie, alebo na splácanie úrokov z pôžičiek,

- zamestnávateľ:

pre evidovaného nezamestnaného

pre absolventa školy alebo pre mladistvého

pre evidovaného nezamestnaného prijatého na verejnoprospešné práce

pre dlhodobo nezamestnaného prijatého na verejnoprospešné práce

b) podpora zamestnávania osobitných skupín občanov

- dlhodobo nezamestnaní,

- občan starší ako 50 rokov veku,

- občan po uplynutí obdobia poberania rodičovského príspevku,

- občan ohrozený stratou zamestnania v dôsledku znižovania úrovne zamestnanosti jeho zamestnávateľom,

- príspevok na zriadenie a prevádzku chránenej dielne a chráneného pracoviska.

10.4. Program podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike

Cieľom Programu podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike č. 5 je formou poskytovania nenávratných finančných príspevkov prispieť k zvýšeniu kvality, rozsahu a k zlepšeniu štruktúry ponuky služieb cestovného ruchu v Slovenskej republike.

Program vyhlasuje Ministerstvo hospodárstva SR. Vykonávateľom Programu je Slovenská záručná a rozvojová banka.

Podpora z programu je určená pre malých a stredných podnikateľov, ktorí:

- podnikajú v odvetví cestovného ruchu v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka č.513/1991 Z. z. a v znení neskorších predpisov,

- sú prevádzkovateľmi podporovaného zariadenia a je predpoklad perspektívnosti ich činnosti v predmetnom zariadení,

- zamestnávajú v čase podania žiadosti menej ako 50 zamestnancov (malý podnikateľ) alebo menej ako 250 zamestnancov (stredný podnikateľ),

- sú ekonomicky nezávislí,

- neprekračujú limit stanovený príslušnými kritériami § 10 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci.

Štátna pomoc má charakter dotácie poskytnutej formou nenávratného finančného príspevku po preukázaní oprávnených nákladov použitých v zmysle zamerania projektov stanoveného v Programe. Oprávnenými nákladmi sa pre účely Programu rozumie cena obstarania hmotného investičného majetku podľa definície v Zákone o účtovníctve č. 563/1991 Z. z.

Výška finančného príspevku môže byť najviac vo výške 25 % oprávnených nákladov.

Štátna pomoc je určená pre podnikateľov, ktorí výstavbou nových alebo rekonštrukciou a modernizáciou starších objektov vytvoria na území Slovenskej republiky minimálne jednu z nasledovných aktivít:

- ubytovacie zariadenie alebo kemping zaradený do kategórie a triedy v zmysle platnej kategorizácie okrem ubytovania v súkromí; možné je akceptovať ubytovanie v súkromí nachádzajúce sa v objekte kultúrnej pamiatky zapísanej v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok,

- stravovacie zariadenie zaradené do kategórie a skupiny (v zmysle platnej kategorizácie), ktoré sa nachádza priamo v objekte ubytovacieho zariadenia, alebo samostatné zariadenie v mieste sústredeného pohybu turistov; zo štátnej pomoci je vylúčené odbytové stredisko kategórie bufet a projekty zamerané prevažne na zábavnú funkciu (varieté, nočný bar, kasíno, herňa a pod.),
- doplnkové služby pri ubytovaní zariadení alebo na mieste sústredeného pohybu turistov, ktorými sa skvalitní a zatriktívni ponuka služieb (športovo-rekreačné a kultúrno-spoločenské zariadenia, požičovne športových potrieb, úschovne batožín, bazény, sauny, posilovne, vodné tobogany, ihriská, detské kútiky a pod.),
- technické a technologické vybavenie prírodných a termálnych kúpalísk ako aj kúpalísk a plavární vo významných turistických lokalitách, parková úprava, parkoviská, verejné hygienické zariadenia v objektoch a areáloch cestovného ruchu,
- osobné horské dopravné zariadenie, systém mechanického zasnežovania lyžiarskych tratí, nákup mechanizmov na úpravu zjazdových a bežeckých lyžiarskych tratí, príp. doplnková vybavenosť lyžiarskeho strediska (ski servis, hygienické zariadenia a pod.).

O poskytnutí a výške finančného príspevku rozhoduje Komisia pre cestovný ruch zložená zo zástupcov MH SR, Ministerstva životného prostredia SR a SZRB.

10.5. Program štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti

Účelom programu je poskytnutie štátnej pomoci formou dotácie na hospodársky rozvoj podľa §4 ods.1 písm. a) a §6 ods.1 zákona 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci pre štrukturálne postihnuté a ekonomicky slabé okresy s vysokou mierou nezamestnanosti v súlade s Integrovaným plánom regionálneho a sociálneho rozvoja (uznesenie vlády SR č.923 zo dňa 27.10.1999) a napomáhať malým podnikateľom. Poskytovateľom štátnej pomoci je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len "poskytovateľ"). Prijemcom podpory sú malí podnikatelia - fyzické alebo právnické osoby - registrovaní na území vybraných štrukturálne postihnutých a v ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti, ktorí podnikajú v zmysle Obchodného zákonníka, pričom sa vychádza zo zákona o štátnej pomoci.

Podmienky poskytnutia štátnej pomoci

Štátna pomoc sa poskytuje vo forme dotácie na realizáciu projektu, ktorý zabezpečuje vytvorenie minimálne dvoch nových pracovných miest na dobu päť rokov na projekty realizované vo vybraných štrukturálne postihnutých a ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti.

Celková výška poskytnutej štátnej pomoci nesmie byť vyššia ako 3 mil. Sk a u jednotlivého podnikateľa súhrnne nesmie prekročiť v prepočte 100 000 EURO v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.

Štátna pomoc sa môže poskytnúť do 50% oprávnených nákladov, ak v rámci týchto investícií podnikateľ obstaráva hmotný investičný majetok, a do 25% oprávnených nákladov na obstaranie nehmotného investičného majetku.

Bližšie informácie o štátnom programe nájdete na webovskej stránke Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR:

<http://www.build.gov.sk>

Ďalšie programy

Program obnovy dediny

Gestorským rezortom je MZP SR a je charakterizovaný ako proces aktivít prispievajúcich ku skrášleniu a zlepšeniu prostredia na dedinách.

Viac o programe na stránke www.lifeenv.gov.sk

Podporný úverový program,

ktorý realizuje Národná agentúra pre malé a stredné podnikanie, je zameraný na malé a stredné podniky, čím je vytvorený priestor aj na podporu v oblasti CR.

Podpora vidieckej turistiky a agroturistiky,

ktorú realizuje MP SR je viazaná na poľnohospodársku výrobu žiadateľov.

Informácie na www.mpsr.sk

10.1.1. Grantová schéma Cestovný ruch

Grantová schéma cestovného ruchu má posilniť operačné a riadiace kapacity za účelom dosiahnutia efektívneho využívania predstupových nástrojov a neskôr štrukturálnych fondov.

Rozpočet: 5.2 MEUR (3 MEUR Phare + 2.2 MEUR spolufinancovanie)

Aktivity:

(A.1) Podpora malých a stredných podnikov v oblasti rozvoja cestovného ruchu

- výstavba nových ubytovacích zariadení,
- rekonštrukcia a zvýšenie kapacít existujúcich ubytovacích zariadení so zvýšením ich štandardu,
- výstavba alebo prestavba reštaurácií a podobných zariadení, ktoré poskytujú služby hlavne pre domácich a zahraničných turistov,
- príprava turistických atrakcií.

(A.2) Podpora aktivít lokálnych a regionálnych združení cestovného ruchu

- informačné letáky a brožúry,
- informačné kampane,
- marketingové analýzy a stratégie,
- organizovanie školení,
- participácia na veľtrhoch cestovného ruchu,
- propagačné brožúry, CD-ROMs, reklama v médiách.

Prínosy grantovej schémy:

Podporiť miestne iniciatívy a tvorbu nových pracovných miest v prioritných regiónoch, kde sú podmienky pre rozvoj cestovného ruchu:

- pomôže zvýšiť kvalitu cestovného ruchu.

Žiadatelia:

Žiadateľmi o grant môžu byť malí a strední podnikatelia v sektore cestovného ruchu (pre aktivitu A.1) a lokálne a regionálne združenia cestovného ruchu, neziskové organizácie, ktoré majú koordinačnú úlohu v cestovnom ruchu (pre aktivitu A.2).

10.1.2. Grantová schéma Regionálny rozvoj

Hlavným cieľom tejto grantovej schémy, ktorá bude v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR je podpora dynamiky regionálneho rozvoja a vytvorenie administratívnych kapacít, ktoré budú v budúcnosti potrebné pre úspešnú implementáciu štrukturálnych fondov.

Rozpočet: 4 MEUR (3 MEUR Phare + 1.277 MEUR spolufinancovanie)

Aktivity:

Predpokladané aktivity, ktoré budú financované touto grantovou schémou je možné zhrnúť do 4 kategórií:

Kategória (A): Stratégie a partnerstvá

- vypracovanie miestnych a regionálnych stratégií a plánu činností, ktoré s tým súvisia,
- vytvorenie informačného systému, prostredníctvom ktorého si budú môcť verejné inštitúcie vymieňať informácie, skúsenosti a overené metódy,
- zhrnutie a analyzovanie dát, ktoré sú k dispozícii na miestnej a regionálnej úrovni, za účelom zadefinovania problémov a príležitostí,
- stretnutia, školenia, semináre, študijné návštevy a výmeny v rámci hodnotenia súčasnej situácie a budovania partnerstiev na základe spoločných projektov.

Kategória (B): Miestne rozvojové organizácie

- podpora riadenia v rámci organizácií, vrátane finančného plánovania a kontroly, rozvoj podnikateľských plánov, založenie a podpora Riadiacich výborov, tréningové kurzy na podnikateľské plánovanie a s tým spojené manažérske zručnosti,
- vytvorenie siete, prostredníctvom ktorej by si organizácie vymieňali informácie, skúsenosti a overené metódy,
- vytvorenie sietí medzi miestnymi orgánmi, združeniami podnikateľov, obchodnými úniami, miestnymi rozvojovými združeniami, finančnými inštitúciami, decentralizovanými orgánmi centrálnej verejnej administratívy. Rozvíjanie spojení medzi existujúcou sieťou verejných orgánov, miestnych samospráv a regionálnych organizácií (Informačné centrá cestovného ruchu, Združenia miest a obcí atď.),
- tréningové kurzy a školenia zamerané na prípravu projektov vo vzťahu k dostupným finančným prostriedkom,
- rozvíjanie marketingových stratégií pre lokálne a regionálne partnerstvá zamerané na vnútorný a vonkajší obchod. Aktivity obsahujú uskutočnenie marketingových auditov v regiónoch, formuláciu marketingových cieľov a akčných plánov, rozvíjanie regionálnej identity prostredníctvom publikácií a internetových stránok.

Kategória(C): Príprava projektov

- príprava štúdie realizovateľnosti pre dôležité infraštruktúrne projekty s požadovanou technickou dokumentáciou,
- vykonanie analýzy dopadu na životné prostredie,
- príprava obchodných plánov a auditov,
- príprava dokumentácie pre verejnú súťaž.

Kategória(D): Lokálne významná infraštruktúra

- obstaranie vybavenia pre kancelárie, informačné a poradenské centrá,
- obnova opustených verejných budov a priestranstiev,
- rozvoj miestnych ciest a verejnej dopravy v rámci kompetencií orgánov na úrovni NUTS IV a NUTS V,
- zlepšenie miestnych zdrojov pitnej vody,
- čističky odpadových vôd.

Prínosy grantovej schémy:

- Príspeje k napĺňaniu Národného plánu regionálneho rozvoja, tým že sa:
- podporia regionálne aktivity a ich prínos do prípravy regionálnych stratégií,
 - zriadia sa inštitúcie finančného manažmentu a zadefinujú sa kontrolné procedúry, ktoré budú tvoriť základ pre riadenie budúcich operačných programov financovaných z prostriedkov ERDF,

- podporí technickú prípravu projektov, ktoré môžu byť v budúcnosti financované cez štrukturálne fondy, čiže vytvorí sa tzv. "project pipeline" (zásobník projektov) pre tieto fondy.

Žiadatelia:

Žiadateľ musí byť nezisková organizácia, ako napríklad obecný alebo mestský úrad, obchodná komora, združenie miest a obcí, alebo mimovládna organizácia.

10.1.3. Grantová schéma Ľudské zdroje

Úloha grantovej schémy bude predovšetkým podporovať flexibilitu trhu práce a podpora odborných tréningov a ďalšieho vzdelávania aj v oblasti cestovného ruchu. Zvláštny dôraz sa kladie na to, aby bola v projekte zahrnutá rómska problematika a problematika rovnakých príležitostí.

Rozpočet: 3.75 MEUR (3 MEUR Phare + 0.75 MEUR spolufinancovanie)

Aktivity:

Budú zamerané na nasledujúce skupiny:

- nezamestnaní mladí ľudia vo veku 15- 29 rokov;
- dlhodobo nezamestnaní;
- ženy;
- registrovaní nezamestnaní vo veku 45- 59 rokov;
- telesne postihnutí;
- sociálne vylúčení.

Predpokladané aktivity, ktoré budú financované prostredníctvom tejto grantovej schémy možno zhrnúť do troch skupín:

1. Stratégie a plány na rozvoj ľudských zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni
 - Príprava miestnych a regionálnych stratégií pre rozvoj ľudských zdrojov
 - Stretnutia, školenia, semináre, študijné návštevy a výmeny v rámci hodnotenia súčasnej situácie a budovania partnerstiev na základe spoločných projektov
2. Projekty, ktoré sa budú zameriavať na zvýšenie flexibility pracovného trhu
 - Aktivity, ktoré budú mať preventívny charakter, ako sú konzultačné služby, poradenstvo v kariére, ohodnotenie zručností jednotlivca, hľadanie zamestnania na internete a pod.
3. Projekty, ktoré sa budú zameriavať na zvýšenie kvalifikácie pracovníkov prostredníctvom zvyšovania vzdelania
 - Aktivity na podporu celoživotného vzdelávania alebo rekvalifikácie
 - Príprava školení alebo tréningových aktivít

Prínosy grantovej schémy:

- Podporí koordináciu a spoluprácu na regionálnej a miestnej úrovni v rámci prípravy stratégií pre rozvoj ľudských zdrojov
- Podporí miestne iniciatívy a tvorbu partnerstiev v procese plánovania a implementácie
- Pomôže zvýšiť flexibilitu pracovného trhu
- Zlepší kvalitu práce a možnosti zamestnať sa

Žiadatelia:

Žiadateľ musí byť nezisková organizácia, ako napríklad obecný alebo mestský úrad, obchodná komora, združenie miest a obcí, alebo mimovládna organizácia.

10.1.4. Grantová schéma Priemysel

Základným cieľom tejto grantovej schémy je zvýšiť konkurencieschopnosť slovenského hospodárstva v rámci prístupového procesu, čo sa má dosiahnuť nárastom počtu podnikov schopných produkovať vysoko kvalitné výrobky, technológie a takisto vyškoliť štruktúry na centrálnej a regionálnej úrovni schopné využívať štrukturálne fondy pre podobné aktivity v budúcnosti . Vzhľadom k tomu, že táto schéma sa priamo nedotýka cestovného ruchu, nebudeme sa jej na tomto mieste venovať. Informácie o nej budú na stránke MVaRR SR www.build.gov.sk

Rozpočet : 3.95 MEUR (3.2 MEUR Phare + 0.75 MEUR spolufinancovanie)

Žiadateľ musí byť súkromná organizácia.

Proces implementácie:

V prípade, že budú grantové schémy schválené Riadiacim výborom Phare v Bruseli, za implementáciu grantových schém preberá zodpovednosť Agentúra na podporu regionálneho rozvoja na MVRR SR, ktorá sa riadi Praktickou príručkou Phare, Ispa, Sapard (Practical Guide to Phare, Ispa and Sapard contract procedures).

Z grantových schém bude možné získať podporu z programu Pare.

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja bude zároveň prijímať a predbežne posudzovať žiadosti, ktoré bude následne predkladať špeciálnej Hodnotiacej komisii, ktorá bude vytvorená pre zabezpečenie plynulého, objektívneho a efektívneho výberu projektov a implementácie grantovej schémy a v rámci nej poskytnutých grantov.

Hodnotiaca komisia bude vytvorená na princípe partnerstva a jej členmi budú predstavitelia ministerstiev, zástupcovia regionálnych samospráv a mimovládnych organizácií.

Od uverejnenia výzvy budú mať žiadatelia minimálne 60 dní na predloženie projektov. Hodnotiaca komisia na základe bodového hodnotenia jednotlivých projektov rozhoduje o udelení grantu. Rozhodnutie hodnotiacej komisie o zamietnutí žiadosti, resp. o nepridelení grantu má konečnú platnosť.

Monitorovanie a hodnotenie

Program rozvoja obce je živý dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii programu, jeho strategických cieľov a opatrení, bude v termíne do 6 mesiacov od schválenia programu v zastupiteľstve obce zriadený monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle stanovených ukazovateľov.

Monitoring stratégie, v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou, je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PRO na život obyvateľov v obci a jej celkový rozvoj. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe. K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov a priorít. Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a

metodiky jej monitoringu. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom, zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov. Jeho cieľom bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení, zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- ❖ každoročné hodnotenie naplňania cieľov stanovených v PRO
- ❖ vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení
- ❖ vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamenajú sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné, pravdivé a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne (merateľné) ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny, uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie, vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta, získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a taktiež po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Záver:

V súčasnosti v Slovenskej republike prebieha zložitý proces transformácie ekonomiky a spoločnosti a vytvorenie potrebného inštitucionálneho rámca na prevzatie a implementáciu pravidiel EÚ. Pre tieto zámery bolo potrebné zmapovať

problémy a východiská predvstupového obdobia a vytýčiť socio-ekonomické a enviromentálne rozvojové ciele a priority SR. Nástrojom pre naplnenie týchto náročných úloh je Národný plán rozvoje SR. Z tohto plánu vychádzajú Krajské plány a Plány rozvoja obce ako základný rámec pre budúce projekty v oblasti znižovania disparít prezentované v EÚ.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja tak, aby sa obec v rámci Prešovského kraja a SR pri začleňovaní do štruktúr EÚ stala plnohodnotnou.

Spracovatelia: - Prešovské združenie regionálneho rozvoja
- starosta obce
- obecné zastupiteľstvo
Aktualizácia: - Martin Gregor - www.prorozvoj.eu

Obsah

Úvod	1 - 3
1. časť	
Sociálno-eonomická analýza a identifikácia možnosti jej rozvoja	4
1.2. Miera ekonomickej aktivity	6
1.3. Dôchodková situácia obyvateľstva.....	7
1.4. Evidovaní nezamestnaní	
1.5. Vzdelanostná štruktúra	
1.6. Zdravotné a sociálne služby	
1.7. Stavebníctvo a bytová výstavba	
1.8. Vývoj počtu a štruktúra podnikateľských subjektov.....	9
1.9. Analýza poľnohospodárstva a rozvoj vidieka.....	10
1.9.1. Lesné hospodárstvo	
1.9.2. Rozvoj vidieka.....	11
1.10. Analýza stavu životného prostredia	12
1.10.1. Vodovodná a kanalizačná sieť	
1.10.2. Odpadové hospodárstvo	
1.11. Vybavenosť obce dopravnými a technickými vybaveniami	
1.11.1. Cestná infraštruktúra	
1.11.2. Energetika.....	13
1.11.3. Telekomunikačná a informačná infraštruktúra	
2. časť	
2. Strategická vízia.....	19
2.1. Technická infraštruktúra	
2.2. Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry	14
2.3. Zásobovanie obce energiou a úspora energie	
2.4. rozvoj telekomunikačnej infraštruktúry	
3. časť	
3. Cestovný ruch	15
3.1. Vybudovanie systému verejno-právnych partnerstiev.....	25
3.2. Osveta , výchova a vzdelávanie	
3.3. Rozvíjať vidiecky turizmus	
3.4. Zlepšenie podmienok pre rozvoj MSP v oblasti služieb CR.....	26
3.5. Zachovať kultúrno-historické dedičstvo	
3.6. Skvalitniť informačný a orientačný systém.....	27
3.7. Rozvoj cezhraničnej spolupráce	
4. časť	
4. Podpora a rozvoj podnikania.....	28
4.1. Stabilita a rozvoj existujúcich výrobných kapacít	
4.2. Optimalizácia obecnej štruktúry	
4.3. Vybudovanie a rozvoj dopravnej infraštruktúry.....	29
4.4. Dobudovanie a rozvoj inžinierskych sietí	
4.5. Rozvoj telekomunikačných sietí	
4.6. Efektívne umiestňovanie	30
4.7. Posilňovanie sociálneho kapitálu	
5. časť	
5. Poľnohospodárstvo, lesníctvo a vidiecky rozvoj	30
5.1. Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF.....	31
5.2. Podpora dynamického rozvoja prvovýroby	

5.3. Ochrana PPF.....	32
5.4. Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore	
5.5. Zalesňovanie poľnohospodárskych ťažko prístupných pôd	
5.6. Podpora pri ozdravných opatrení v lesoch	33
5.7. Podpora rozvoja poľovníckej turistiky ako súčasť rozvoja vidieka	
5.8. Stabilizácia a zlepšenie obhospodarovania poľovných revírov	
6. časť	
6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo.....	34
6.1. Zvýšenie kvality sociálnych služieb	
6.2. Dosiachnutie aktívnej účasti na starostlivosti o zdravie	
7. časť	
7. Životné prostredie.....	35
7.1. Ochrana a racionálne využívanie vôd	36
7.2. Minimalizácia vzniku odpadov	
7.3. Ochrana racionálne využívanie pôd	
7.4. Ochrana ovzdušia	37
7.5. Environmentálna osвета, výchova a vzdelávanie	
8. časť	
8. Vzdelávanie a školstvo.....	37
8.1. Rozvoj vzdelávania.....	38
8.2. Zvýšenie vzdelanostnej úrovne	
9. časť	
9. Výstavba	38
10. časť	
10. Rámec opatrení vlády.....	40
Záver.....	57

PRÍLOHY

